

xercavins

Revista independent de Verdú • any XIII • Gener de 2013 • núm. 52

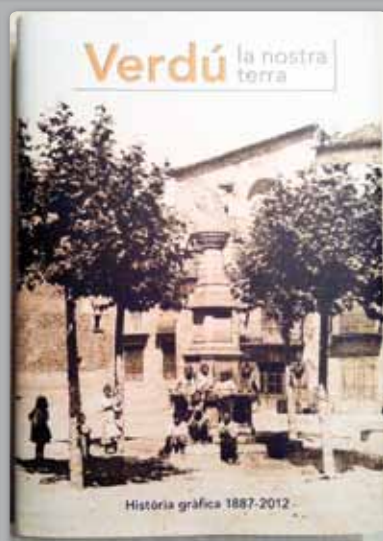

Reportatge
Ja tenim el llibre

Presentació llibre

Verdú, la nostra terra

Montse
Capdevila
Bori

Editorial	3
Notícies	4
El lector escriu	10
Opinió	18
Història	22
Creació	26
Actualitat	31
Un altre món és possible ...	32
Art.....	33
Arqueologia.....	34
Turisme	36
De fa algun temps.....	38
Entreteniments	38

Número 52 · gener de 2013 · preu 4 €

EDICIÓ:

Associació Cultural Xercavins de Verdú
Plaça de la Verdura, s/n - 25340 Verdú
revistaxercavins@gmail.com

PRESIDENT: Ramon Cardona

DIRECTOR: Ricard Gilabert

CONSELL DE REDACCIÓ:

Josep M. Castelló, Àngels Escolà, Joan Fornsubirà, Guiu Sanfeliu

PORTADA: Ricard Gilabert

PUBLICITAT: Xercavins

ARXIU FOTOGRAFIA: Xavier Ramell i Ricard Gilabert

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: Montse Minguell

MUNTATGE: Joan Mateu

IMPREMTA : Anfigraf

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

AJUNTAMENT DE VERDÚ

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Els continguts dels escrits que publiquem no són forçosament compartits per l'Associació Cultural Xercavins i només reflecteixen el parer de qui els signa.

Dipòsit legal: L-138-2000

El cas dels catalans

Xercavins és una entitat que pertany al ric i divers teixit cultural català. Avui dia veiem del més natural fer cultura en la nostra llengua, editar revistes com Xercavins en català, llegir diaris en català, fins i tot publicar obres gràfiques com la que us ha arribat a les mans aquests dies, amb tots els peus de foto en català. Amb quina llengua, si no, si vivim en un país que es diu Catalunya, en un país que té una llengua clara i precisa que ha estat parlada durant més de mil anys. Passegem per Verdú i per Tàrrrega i veiem la retolació dels comerços, dels vials, dels senyals, en la nostra llengua. Anem a Lleida, l'antiga capital provincial franquista Lèrida, i déu-n'hi-do si tot està ja en la llengua catalana. Qui ho havia de dir! Grups castellers, grups musicals, esbarts, geganters, equips esportius... desenvolupen la seva activitat normalment en català. Però no ha estat sempre així. Si fullegeu amb calma el llibre gràfic de Verdú podreu veure la bandera espanyola al balcó de l'Ajuntament en una època no molt llunyana, una època que, no ens enganyem, no tenia res de color sèpia sinó més aviat de color blanc i negre.

Avui ja no en tenim prou de fer cultura en català. En volem més, volem autodeterminació, volem estat propi, volem independència. Fa tres-cents anys ens governàvem nosaltres mateixos, érem reconeguts internacionalment, ningú qüestionava la nostra identitat. Aquesta era la normalitat. Els darrers tres-cents anys hem viscut com a poble un període anòmal, hem estat conquerits militarment per un estat que no és el nostre i no hem estat gaire ben tractats. De vegades cal refrescar la història, una història que no ens inventem. El 20 de juny de 1705 comissionats catalans signen a Gènova un tractat amb representats de la reina d'Anglaterra pel qual la corona anglesa assegurava els privilegis i lleis del Principat en uns moments en què estàvem immersos en una guerra contra els exèrcits espanyol i francès. El final ja el sabeu. Els catalans perden, són sotmesos als decrets de Nova Planta i la corona anglesa no compleix el seu compromís, tot i que molts diputats anglesos fan sentir la seva protesta en el que es coneix com "el cas dels catalans".

Xercavins s'afegeix també a la reivindicació de sobirania del nostre país, perquè el cas dels catalans es torni a fer sentir a Europa. Volem la sobirania que ens van prendre. Ens afegim, doncs, moralment a aquest nou impuls que vivim com a poble. Esperem que el nou any 2013 sigui per a Xercavins un any de més cultura, un any en què pugem seguir arribant a les vostres cases amb accents oberts i tancats, amb vocals obertes i vocals tancades, amb dièresis i ces trencades, pensant també a fer un pas juntament amb la cultura per fer realitat aviat l'estat propi.

Col·laboradors i col·laboradores

- L'admissió d'articles per al proper número de XERCAVINS (núm. 53) es tancarà el dia 7 d'abril de 2013. Passada aquesta data els articles rebuts quedaran per al número següent.
- Només s'admetran originals picans en tractament de textos de l'ordinador (word o similar), amb una extensió màxima de 450 paraules.
- És convenient que tots els articles vagin acompanyats d'una fotografia (lliurada fora de l'arxiu de text) i amb una introducció/resum de tres línies

Publicitat

- La continuïtat de Xercavins depèn en bona mesura de les col·laboracions publicitàries. Si voleu anunciar-vos-hi, truqueu al telèfon 649 38 99 00.

Per a contactar amb la revista o enviar-nos originals utilitzeu el correu electrònic: revistaxercavins@gmail.com

Verdú al punt

Josep M.
Castelló

Última etapa per rehabilitar el castell

En dos anys, el castell de Verdú finalitzarà el pla director dissenyat el 1997 per Antonio Martí i Josep Esteve. En conjunt, aquesta mola de 1700m2 repassa la història de l'arquitectura dels 10 darrers segles. L'última fase de les obres per rehabilitar el nostre castell començarà la pròxima primavera, segons va declarar l'alcalde Sr. Josep Riera al diari Segre del dia 23 d'octubre de 2012. La tercera fase s'acabarà a l'abril de 2013. Aquesta tercera rehabilitació ha estat possible gràcies a l'aportació de 900.000 euros per part de l'Incasòl i consisteix a adequar les dues sales de la planta noble i la galeria exterior. Simultàniament, es porten a terme els treballs de la quarta fase a càrrec de Foment, que hi aporta uns 900.000 euros més. Amb aquesta rehabilitació podrem gaudir de les diverses activitats que el nostre baluard ofereix i, d'una manera especial, contemplar la magnificència i la noblesa del seu gòtic i del seu art. Segons informació i declaració de l'alcalde de Verdú Sr. Josep Riera publicada al diari Segre, el castell de Verdú acollirà un centre d'interpretació de l'Escola Rural amb el suport de la Universitat de Lleida UdL. L'elecció de Verdú, com a seu d'aquest centre CEIER, respon al fet que l'impulsor de les escoles rurals a Catalunya és el Sr. Joan Lluís Tous Alvarez mestre i director, durant molts anys, de l'Escola Jardí de Verdú.

El Museu de Joguets

Sembla ser que s'acaba aquest nom del Museu de Joguets de Verdú. Després de vuit anys de vida i convertir-se en una de les principals atraccions turístiques de Verdú, tanca aquest espai cultural i lúdic amb una festa de clausura prevista pel dia 5 de gener del 2013. Els germans Mayoral, Cristina i Jordi, regents del museu, en declaracions públiques a l'Institut d'Estudis Ilerdencs, van assegurar obrir a la tardor del 2013 un nou museu per al qual encara no han decidit el nom. El dissabte 17 de novembre de 2012 iniciaren un cicle anomenat: "50 dies, compte enrere", un programa d'activitats per a tots els gustos fins arribar a la cloenda del dia 5 de gener. A partir del dia 6 de gener de 2013, tot l'equip del museu continua treballant pel futur projecte. Així, doncs, tant el servei educatiu com Jugorium Botiga Màgica continuaran oberts mentre el museu es renova.

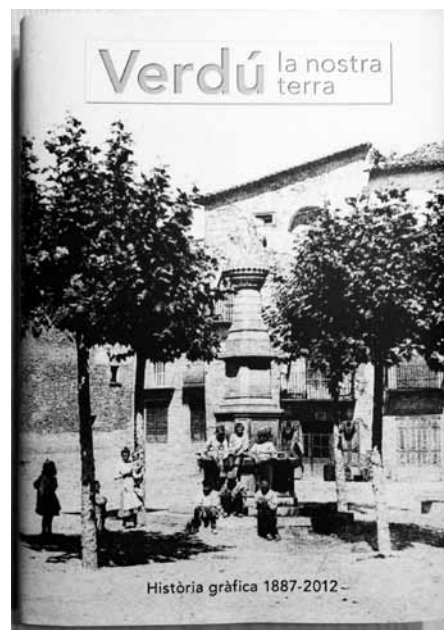

El poblat ibèric dels Estinçells dóna més bones sorpreses

El Grup d'Investigació Prehistòrica de la Universitat de Lleida ha coordinat la reconstrucció d'un edifici on es premsava el raïm en l'època Ibèrica al segle III a C. Els investigadors han fet la recreació pionera d'una casa d'època i s'ha batejat com "Casa de la Premsa"

perquè a l'interior s'ha reproduït la premsa de vi i oli que es va trobar al jaciment. El divendres dia 2 i dissabte dia 3 de novembre, es va fer una reproducció amb una trepitjada o piada de raïm, es van sembrar cereals seguint la mateixa tècnica que utilitzaven els ibers, i amb un parell de setmanes, es podia fer la premsada dins d'aquesta casa utilitzant-ne el terror original, que es va localitzar in situ. La professora de la UdL, Natàlia Alonso, va explicar que tenen quatre línies de treball al jaciment, tres d'investigació i una de didàctica. Ens congratulem d'aquest treball d'investigació i de mostra didàctica per descobrir els nostres orígens. El dijous 22 de novembre de 2012, un total de 169 estudiants d'entre 3 i 12 de la Zona Escolar Rural "Guicivervi" (Guimerà, Ciutadilla, Verdú i Vilagrassa) es van traslladar als voltants del poblat ibèric per portar-hi a terme una plantació de cereal semblant a la que hauria realitzat la població ibera fa més de 2.200 anys. El projecte, finançat pel programa Recercaixa Arqueològica al Camp d'Experimentació de la Prehistòria (CEP) de Verdú, preveu una observació de la plantació i que, al juny de 2013, els mateixos alumnes podran recollir el cereal.

segle. La presentació va anar a càrrec del Sr. Ricard Gilabert, director de Xercavins i coordinador del llibre. Els fills i amics de Verdú a Barcelona varen tenir l'oportunitat de poder fer la seva inscripció per poder obtenir aquesta obra al mateix Centre Lleidatà. El diumenge 23 de desembre al Casal Verduní, va tenir lloc la presentació oficial del llibre i l'entrega als subscriptors. L'acte fou presidit pel Sr. Josep Riera, alcalde de Verdú, el president de l'Associació Cultural Xercavins, Sr. Ramon Cardona Colell, Sr. Ricard Gilabert, director de Xercavins i el Sr. Josep M. Solé Sabaté, director de l'Institut d'Estudis Ilerdencs i els col·laboradors que han fet possible la confecció del llibre *Verdú, la nostra terra. Història gràfica 1887-2012*.

Associació Cultural Xercavins

Presentació del projecte del llibre d'*Història gràfica de Verdú* al Centre Comarcal Lleidatà de Barcelona. Amb la finalitat de donar a conèixer aquesta obra, el seu contingut i el treball que representa. L'Associació Cultural Xercavins va presentar el dia 8 de novembre al Centre Comarcal Lleidatà de Barcelona el contingut del llibre "Verdú, la nostra terra" és la història gràfica de Verdú i una eina important per reviuir la història del nostre poble al llarg de més d'un

Una notícia que no voldríem exposar

El subcomité de la Federació Catalana de Futbol tanca el camp al Verdú, un partit, per agressió a l'àrbitre, per part d'un aficionat després de finalitzar el partit davant de l'Angulària. A més, li posa la màxima multa a Tercera Catalana, que és de 319 euros. La Federació Catalana promou la campanya "Joc Net" i està decidida a posar fi a la violència als camps i s'està mostrant contundent en les sancions. Que ens serveixi d'exemple.

La Galeria d'Art Cal Talaveró de Verdú està d'enhonorabona!

La Galeria i Centre d'Art "Cal Talaveró" ha estat mereixedor del premi "Culturàlia 2012" concedit pel Centre de Cultura de Tàrraga en la seva 15a edició. El premi és un dels de més prestigi que es concedeixen a la nostra comarca. El dia 17 de novembre, en un sopar de gala als Jardins la Granja de Tàrraga, li van lliurar aquest premi d'abast comarcal, per la influència a divulgar l'art dels millors artistes a la comarca de l'Urgell. Aquest mateix dia, "Cal Talaveró", inaugurava l'exposició "Romà Vallès - Segle XXI", prestigiós i gran representat de la pintura abstracta del nostre país i membre destacat del moviment informalista català iniciat als anys 50. El pintor ens presenta aquí a Verdú els últims collages inspirats en records i personatges. Moltes Felicitats.

XVII. Les antífones marianes majors del Manuscrit 1168 del Fons de Verdú de la Biblioteca de Catalunya". Format el tribunal i fetes les salutacions i agraïments de rigor, el Sr. Josep M. Salisi va anar desgranant, amb naturalitat i convenciment, la seva tesi doctoral amb exposició de transparències que il·lustraven els documents esmentats pel ponent. Un dels moments emotius pels verdunins fou quan el Josep M. va demanar permís al tribunal per projectar i escoltar uns petits fragments d'aquesta música, cantada pel cor que ell mateix dirigeix, amb la projecció de les nostres imatges marianes, música a elles dedicades, i amb paisatges de la vila de Verdú, emocionant! Finalitzada l'exposició, el president va donar la paraula als membres del jurat perquè fessin les preguntes i aclariments a l'aspirant a doctor; foren moltes i algunes de ben complicades. El Sr. Josep M. Salisi, amb el mateix to i normalitat que va exposar la seva tesi, va contestar, una per una, a totes les preguntes. Ens feren sortir de la sala per fer la deliberació del jurat. Acabada aquesta, tornarem a entrar per saber el veredict que, amb vertadera alegria, goig i satisfacció vàrem poder sentir com el president del tribunal manifestava que el Sr. Josep M. Salisi i Clos era vàlid per ser investit doctor cum laude amb musicologia. Tots els presents vàrem afirmar que el Josep M. s'ho mereixia per la seva capacitat de treball i pel rigor amb què exposa la seva incansable recerca. El dia 4 de gener de 2013, en Josep M. Salisi va tenir l'atenció de mostrar-nos el seu treball als verdunins, amb una interessant conferència en el marc de la Sala Parroquial Mossèn Breu amb el títol: *L'antic fons musical de Santa Maria de Verdú. Una destacada aportació a la música catalana (segles XI - XVIII)*. Un verduní que s'obre pas a la nostra història, un homenot més de Verdú. Felicitats!

El musicòleg Josep M. Salisi i Clos presenta la seva tesi doctoral

El dia 15 de novembre, a la Universitat Autònoma de Barcelona, el musicòleg verduní resident a Tàrraga, Josep M. Salisi i Clos, va presentar la seva tesi doctoral. Familiars, professors, amics i una representació de Verdú, vàrem ser presents a l'acte. La seva tesi és un amplísim, rigorós i exigent document expressada en tres llibres de 1.850 pàgines sobre el "Repertori litúrgic Marià de Catalunya a finals del segle

Dia 25 de novembre Eleccions al Parlament de Catalunya

El diumenge dia 25 de novembre, els verdunins érem cridats a l'urna per dipositar el nostre vot per elegir el nou parlament de Catalunya 2012. Amb un cens de 780 electors, varen exercir el seu vot el 73%. Les formacions polítiques més votades foren: Convergència i Unió 301 vots i Esquerra Republicana de Catalunya 109 vots. Aquest resultat confirma la voluntat dels verdunins cap un estat propi amb dret a decidir.

Referència dels vots obtinguts a la comarca de l'Urgell.

Entrega de les noves escriptures amb motiu de la Concentració Parcel·lària

Ja regularitzades totes les incidències sorgides amb la reforma de la parcel·lació, concentració parcel·lària, i establerts els límits oportuns de finques rústegues, la Comunitat de Regants del Canal Segarra Garrigues i la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya, durant els mesos de novembre i desembre de 2012, fa entrega, als seus titulars, de les escriptures de nova propietat de les finques rústegues afectades per aquesta concentració duta a terme al nostre municipi.

L'URGELL	VOTS OBTINGUTS PARTITS MAJORITARIS														
	CIU		PSC		PP		ICV		ERC		SI		CUP		
POBLACIÓCENS	2010	2012	2010	2012	2010	2012	2010	2012	2010	2012	2010	2012	2010	2012	
AGRAMUNT	3836	1.015	1.248	259	196	200	249	65	96	252	553	118	47	0	49
ANGLESOLA	1025	358	369	70	47	38	51	30	24	88	177	34	18	0	26
BELIANES	429	161	152	40	29	32	38	15	15	23	56	9	7	0	24
BELLPUIG	3233	1.043	1.106	200	124	129	166	72	109	269	490	106	57	0	155
CASTELLSERÀ	870	307	356	93	54	23	34	18	26	68	132	18	17	0	18
CIUTADILLA	179	66	79	11	10	9	9	3	1	31	32	0	1	0	6
FULIOLA, LA	962	271	326	102	53	68	79	25	32	53	130	28	7	0	18
GUIMERÀ	265	115	138	10	2	13	15	2	8	37	32	3	2	0	1
MALDÀ	201	90	82	11	11	2	6	8	5	10	27	3	2	0	0
NALEC	92	33	43	6	1	4	3	2	1	13	21	3	0	0	0
OMELLS DE NA GAIA	126	33	47	10	5	5	7	2	1	11	12	4	1	0	0
OSSÓ DE SIÓ	186	75	72	11	13	11	12	4	2	10	15	4	2	0	2
PREIXANA	333	132	129	17	6	36	30	6	5	23	46	4	5	0	4
PUIGVERD D'AGRAMUNT	193	71	65	23	13	9	14	5	5	8	29	3	1	0	9
SANT MARTÍ DE R.	582	170	207	17	7	62	78	7	10	18	5	3	2	0	18
ÏÀRREGA	10593	3.042	3.561	716	614	442	611	252	357	549	1.247	288	218	0	282
TORNABOUS	600	195	252	40	12	24	28	14	13	77	113	13	4	0	13
VALLBONA DE LES M.	227	84	89	13	2	7	9	15	13	17	32	6	7	0	7
VERDÚ	780	260	301	69	31	33	45	20	28	46	109	32	11	0	19
VILAGRASSA	360	133	147	40	24	23	33	7	14	29	36	10	4	0	3

36a Assemblea General de l'Associació Amics de Sant Pere Claver

El diumenge dia 2 de desembre es va celebrar la trenta-sisena Assemblea dels Amics de Sant Pere Claver. Els actes es varen celebrar a la Sala Parroquial ja que, a causa de la important reforma que s'està fent al santuari, no ha estat possible de fer-la al lloc acostumat. L'Assemblea fou presidida pel P. Provincial dels Jesuïtes a Catalunya P Lluís Magriñà acompanyat del P. José Alberto Mesa, secretari general dels col·legis de jesuïtes de tot el món, resident a la Cúria General dels Jesuïtes a Roma, P Carles Portabella, rector de Verdú mossèn Ramon Roca, Sr. David Tous president de l'Associació i membres de la Junta. L'Assemblea es va desenvolupar dintre de l'ordre del dia. De la mateixa, ens plau destacar la incorporació d'un nou membre a la Junta, la Sra. Imma Estadella Pont. La lectura que féu el P. Portabella referent a les anotacions de les persones que visiten el santuari de sant Pere Claver, escrites al seu llibre de signatures. L'aportació del Pla Missional a favor de la Fundació Arrels de Lleida. L'inici d'un Any Claverià per a tot el bisbat de Solsona, promogut pel Sr. Bisbe i que començarà el dia 13 de gener de 2013, amb motiu del 125è aniversari de la canonització de sant Pere Claver. Possible incorporació de la vila de Verdú a la "Ruta de l'Esclavatge" ja que pot promociónar l'obra de sant Pere Claver, arreu del món, promoguda per la UNESCO. Presentació d'un

nou llibre dedicat a sant Pere Claver amb el títol *Pasión por el Riesgo*. La traducció del DVD de sant Pere Claver al castellà i a l'anglès, ja a la disposició del públic. La informació sobre el procés del nou alberg, i les obres de modificació que al santuari es realitzen. Finalitzada la part pròpiament dita d'assemblea, el P. Joaquín Salord S.J. pronuncià una interessant conferència acompanyada de diapositives sobre Cambodja "un camino por la paz". Finalment es va celebrar l'eucaristia a la parròquia.

La Marató de TV3

Diverses entitats verdunines varen fer possible els actes destinats a recaptar diners per la Marató de TV3, aquest any destinada a pal·liar les malalties canceroses. L'Agrupació Escolta Marinada, l'Associació de Dones Argila, l'Associació Cultural Xercavins, l'Ajuntament de Verdú i molts voluntaris que feren les millors delicadeses, varen fer possible recollir la quantitat de 1.000 €.

Interessant reunió preparatòria del Any Claverià a Verdú amb motiu dels 125 anys de la Canonització de Sant Pere Claver

El dia 20 de desembre es reuniren a Verdú, el Sr. bisbe de Solsona monsenyor Xavier Novell, el P. Provincial de la Companyia de Jesús a Catalunya P. Lluís Magriñà, l'alcalde de Verdú Sr. Josep Riera, Sr. Rector de Verdú mossèn Ramon Roca, secretari de la Companyia de Jesús de Catalunya, el president de l'Associació Amics de Sant Pere Claver representat pel Sr. Flavià Serret, el P. Antoni Salat del Col·legi Claver de Raimat, mossèn Josep M. Vilaseca arxiprest de la zona de l'Urgell, Sra. Carme Guim secretària arxiprestal, germana Carme Duràn de la Comunitat Vedruna de Verdú, Sr. Ramon Soley historiador de la "Ruta de l'Esclavatge i comissionat a la UNESCO, Sr. Manel Pont i Sr. Josep M. Castelló. El motiu d'aquesta reunió va ser el de programar tot l'Any Claverià, des

del dia de la seva inauguració el 13 de gener de 2013 fins al 19 de gener del 2014. Tots els mesos d'aquest any hi haurà activitats religioses, culturals, artístiques. També es preveu una afluència de peregrins i visitants a qui caldrà donar l'acollida i l'atenció que es mereixen, ja sigui amb motiu de l'Any Claverià que proposa el Bisbat de Solsona, ja sigui per la Ruta Ignasiana amb l'alberg enllestit per acollir-los. Un any en el qual Verdú ha de demostrar el seu fet singular de vila oberta a tothom.

Verdú amb la Selecció Catalana de Futbol

El passat dia 2 de gener de 2013, una representació de la directiva del Club de Futbol Verdú, simpatitzants i amics, ben organitzats per l'Agència Artsol de Verdú, varem poder donar suport a la nostra Selecció Catalana i alhora visitar les magnífiques instal·lacions de l'Estadi Cornellà-el Prat del RCD Espanyol. Varem empatar amb la selecció de Nigèria però varem fer un gest reivindicatiu de catalanitat.

Festes de Nadal Cap d'Any i Reis

Uns dies abans del Nadal, els carrers i places de la vila ja mostraven els signes d'aquestes festivitats, d'una manera especial, moltes façanes de les cases que lluien les llumetes i abillament com mai s'ha vist a Verdú. La Missa del Gall molt participada i animada per un grup de joves, noies i nois, ben preparats musicalment, ambientaren aquesta nit. Les famílies reunides entorn dels dinars de Nadal

amb el pessebre, arbre i el caga tió. A la vesprada, al Casal de Verdú vàrem presenciar un festival amb el nom "El món del cinema a la Nit de Nadal" organitzat per l'Associació d'Activitats Culturals i Tradicionals ADACIT i el patrocini de l'ajuntament, ens feren passar una vetllada molt agradable amb l'actuació de la nostra joventut i dels artistes més madurs, els efectes especials, la Xaranga i la presència del patge Gregori i el nombrós públic que omplia el Casal. Els sopars de Cap d'Any a diferents llocs i al Casal de Verdú i la magnífica Cavalcada de Reis, organitzada també per l'Associació d'Activitats Culturals i Tradicionals ADACIT, han fet que amb aquestes festes de Nadal poguéssim oblidar per uns dies la crisi i gaudir de la festa, de la joia i de la pau. BON ANY NOU!

Solemne inauguració de l'Any de Sant Pere Claver – 125 anys de la seva canonització

El diumenge dia 13 de gener, les campanes de tots els campanars de la vila anunciaven quelcom d'extraordinari, l'aire fresc del matí i la fina pluja que queia ens invitaven a aixoplugar-nos, a mantenir caliu d'unitat. A l'entrada de la plaça Major, una gran pancarta donava la benvinguda. L'església parroquial de Santa Maria de Verdú s'omplia de gent, vilatans i forasters, el comentari de totes elles era descobrir quin era el motiu d'aquesta convocatòria excepcional. Entraren les autoritats presidides pel Sr. alcalde Josep Riera, una veu des de l'altar invitava les persones a posar-

se drets ja que començava l'acte oficial de l'obertura de l'Any de Sant Pere Claver proclamat pel Bisbat de Solsona, la Companyia de Jesús, l'Associació Amics de Sant Pere Claver i la vila de Verdú, amb motiu dels 125 anys de la seva canonització. Una llarga processó de P. jesuïtes i sacerdots entraven per la porta principal de l'església, al final el Sr. rector de Verdú mossèn Ramon Roca, el Sr. bisbe de Solsona monsenyor Xavier Novell, la Santa Relíquia i el P. Provincial de la Companyia de Jesús a Catalunya P. Lluís Magriñà S.J. qui va presidir el solemne ofici religiós acompanyat de cants, música i una participació massiva de fidels. De l'homilia que el P. Provincial va pronunciar cal destacar: primer, el gran treball realitzat per Pere Claver en favor de la raça humana, d'una manera especial de l'esclavitud; segon, la carta adreçada als seus familiars de Verdú amb català (entrat l'any 1600) de la qual en va llegir uns fragments; tercer, la seva projecció actual dins de l'església i la societat amb la nova esclavitud i va cloure la seva humilia dient: el missatge de Pere Claver és actual i d'un català universal. En la presentació de les ofrenes, es van llegir fragments del document en què el Papa Lleó XIII el va canonitzar el dia 15 de gener de l'any 1888 i que finalitza amb aquelles paraules del pontífex: "[...] aneu a Verdú i digueu als vostres vilatans que teniu un gran sant!". Al final el Sr. bisbe de Solsona va donar com a inaugurat l'Any de Sant Pere Claver amb motiu de l'Any de la Fe, posant sota la seva protecció, el pla pastoral del bisbat de Solsona. Per dues vegades, durant l'Ofici, els aplaudiments del assistents es deixaren sentir portats per l'emoció del moment. Tindrem tot un any de celebracions fins a la seva clausura prevista pel dia 19 de gener del any 2014.

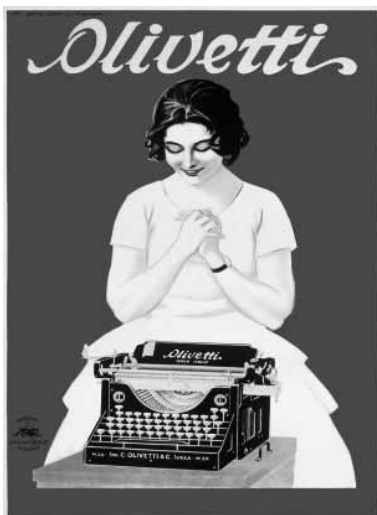

125è aniversari de la canonització

Verdú, del 13 de gener de 2013 al 19 de gener de 2014

Pugem a les golfes: la màquina d'escriure

Dos models d'Olivetti, dels anys setanta i vuitanta.

Els nens d'avui dia no s'imaginen el món sense ordinadors, però els grans sabem que fa unes dècades tota la documentació important de la vida passava pel carro d'una màquina d'escriure.

Hispano-Olivetti era la marca més coneguda, tot i que n'hi havia d'altres fabricants.

S'hi escrivien tots els documents: de les escriptures dels notaris fins els atestats de la policia, de les llibretes d'estalvi dels bancs fins a les cartes d'empresa, fins i tot les personals.

**La Núria
de Cal
Senyores**

Els models portàtils tenien una tapa-maletí per traslladar-los.

Els que vam aprendre mecanografia recordem la típica sèrie de caràcters que repetíem una vegada i una altra per fomentar la memòria dactilar i la velocitat, mesurada en ppm (pulsacions per minut).

asdfg asdfg asdfg asdfg asdfg asdfg

qwerty qwerty qwerty qwerty qwerty

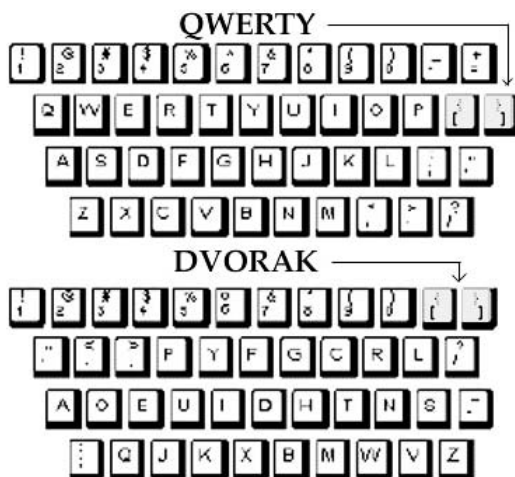
Aquestes lletres van donar nom al teclat *querty*, que és el més utilitzat en tot el món.

L'any 1873 l'empresa Remington va fabricar la primera màquina d'escriure, creada pel senyor Cristopher Latham Sholes.

Tenia les teclades ordenades alfabèticament, però quan s'escribia amb certa velocitat, les palanques de les lletres xocaven en l'interior de l'aparell formant un embolic de ferros considerable.

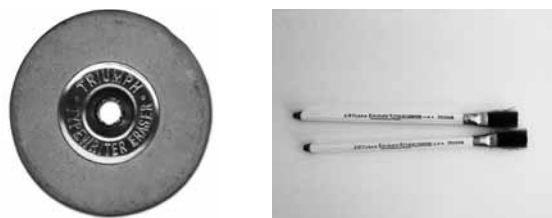
Per solucionar aquest problema es va dissenyar el teclat *qwerty*, de manera que les combinacions de lletres obliguen a escriure més lentament. En 1932 August Dvorak va crear una disposició del teclat que permetia escriure més ràpid sense el problema dels embussos.

Comparació dels dos teclats: qwerty i Dvorak

Però el teclat *qwerty* ja havia donat la volta al món, i tot i no ser la millor opció, encara avui és el més usat en els teclats actuals.

Escrivint no et podies equivocar. Un error es pagava car, ja que si el document era important s'havia de començar de nou i, si no era de gaire compliment, es podia corregir amb una goma especial, molt dura i bastant incòmoda. Més tard van posar a la venda un llapis d'esborrar que tenia la mina de goma blanca i un pinzell a l'altre extrem, per treure les restes del paper.

Més endavant teníem el Tipp-Ex líquid, que pringava de valent...i que va ser substituït per un petit retolador blanc, molt més còmode.

També n'hi havia en tiretes. Quan es feia un error mecanogràfic, es premia la tecla "retrocés", es posava la tireta al damunt del paper i es tornava a escriure la lletra equivocada, que quedava marcada en blanc, i ja es podia escriure la lletra correcta al damunt.

L'últim Tipp-Ex que ha sortit és amb sistema roll-on.

Aquell so acompassat del teclejar tan característic, la campaneta de final de línia i el soroll al córrer el carro cap a l'esquerra, van desaparèixer del mapa quan van sortir les primeres màquines elèctriques, amb una petita pantalla on corregir errors abans d'imprimir-se en paper.

I ja definitivament, amb l'arribada dels ordinadors, la màquina d'escriure va pujar a les golfes

Josep M.
Sanfeliu
i Sambola

Reflexió 2013

Les campanades de fi d'any són el record de tot el que has perdut i guanyat durant aquest any viscut...

"El sufrimiento de Camboya ha sido profundo. De este sufrimiento surge una gran ternura. La ternura crea un corazón lleno de paz. Un corazón lleno de paz crea una persona pacífica. Una persona pacífica pone paz en una familia. Una familia pacífica pone paz en un pueblo. Un pueblo pacífico pone paz en una nación. Una nación pacífica pone paz en el mundo..." (*Maha Ghosananda*) (*Camboya*)

"El que busca la veritat corre el risc de trobar-la..." (*Isabel Allende*)

"És feliç el que somiant, mor. Desgraciat el que mori sense somiar..." (*Rosalía de Castro*)

Diu la cultura "Zen": "Si tens un bastó, te'n donaré un. Si no el tens, te'l prendré..."

Seria bo dir als que van més enllà dels "ajustos" i "retallades socials". Els ho podríem dir amb la Bíblia a la mà: Aquest llibre ho expressa així: "A tot aquell qui té, li donaran encara més..."

"Només pots aconseguir

una cosa, quan descobreixes que no la necessites. Només pots obtenir-la, quan no la vols..." (*Alan Watts*)

"No renunciem ni a la intenció ni al desig. Renunciem a l'interès pel resultat..." "Penetrar en la part desconeguda de cada moment de la nostra existència. El que és desconegut és el camp de totes les possibilitats, sempre fresc, sempre nou, sempre obert a la creació de noves manifestacions. Sense la incertesa i sense el que és desconegut, la vida és només una vil repetició de records gastats. Ens convertim en víctimes del passat..." La gent busca constantment la seguretat, la persegueix tota la seva vida sense trobar-la mai..." (*Deepak Chopra*)

"Cultura és el que queda quan s'oblida tot el que s'ha après..." (*Selma Lagerlof*)

"Les persones efectives no s'orienten cap als problemes, sinó cap a les oportunitats..." (*Peter Drucker*)

"Hi ha qui veu les coses com són i és demana: Per què. Jo les veig tal i com podrien ser i em dic: Per què no?..." (*Marc Levy*)

"Si no t'agrada alguna cosa, canvia-la. Si no ho pots

fer, canvia la teva actitud. No et queixis..." (*Maya Angelou*)

Proverbi mexicana: "Els homes estem fets del mateix fang, però, no del mateix motlle..."

Proverbi anglès: "Quan apuntis amb el dit a algú, recorda que tres t'estan apuntant a tu mateix..."

Sempre ha estat així: La por permet governar el poble amb tranquil·litat. Si vols que la gent tingui por durant un dia, parla'ls d'alguna amenaça puntual, un temporal catastròfic... Passat aquell dia no recordaran l'engany. Si vols que tinguin por durant unes setmanes o un mes, parla'ls d'enemics, conspiracions... Després, potser fins i tot pensaran que els governants han evitat el desastre. Però si vols que tinguin por sempre, carrega'ls de deutes per tota la seva vida...

És molt trist, però és cert.

Comencem aquest any gris amb il·lusió i esperança. Revelem-nos contra la injustícia i lluitem per la nostra dignitat com a persones. Ens ho mereixem. Encara que sigui per respecte a la memòria de tots els nostres avantpassats que van morir amb l'esperança d'un món més just.

"La majoria dels professors ensenyen fets, els bons professors ensenyen idees i els gran professors ensenyen com pensar..." (*Jonathan Pool*)

PD. Moltes felicitats a tots els que han fet possible, avui, el llibre: Verdú, la nostra terra. Personalment, em fa molt feliç que, també, el meu poble i la meua gent, aposti per la cultura i sigui valent per anant fent camí...

Costa Vendrell

Els veïns de la Costa Vendrell

La preparació del material

Guarnició del carrer

Els veïns de la Costa Vendrell han volgut donar el Bon Nadal als verdunins, guarnint el carrer per a l'ocasió. El millor de tot, els sopars que s'han hagut d'improvisar per preparar tot el material!!!

Resultat final

Publiquem un recull d'impressions del llibre Verdú, la nostra terra, que ens han fet arribar verdunins i verdunines i amics de Verdú:

Impressions

Verdú, la nostra terra

Vull manifestar-te el gran goig i emoció que ens va produir a la meua mare i germans, i a mi mateix, aquest magnífic llibre.

Josep Miret

De seguida que vaig veure el llibre vaig saber que m'agradaria.

El seu format gros convida a seure en una bona butaca per anar passant les pàgines. El seu disseny en color sèpia ens evoca temps passats. Les fotografies ens porten a unes altres èpoques, ens duen a la memòria imatges que ja no hi són, però que en algun moment van formar part del paisatge verduní. He vist gent que no recordava, cases que ja són enderrocades, costums d'uns altres temps.

L'organització dels capítols per temes m'ha semblat molt adient.

Potser he trobat a faltar en algunes fotografies una data, ni que fos aproximada. I també he notat l'absència de les postals típiques del poble, tan difícils de trobar avui en dia en fires de col·leccionisme.

M'agradaria que es fes un altre llibre amb el material que no heu fet servir, segur que tindria una gran acollida, com espero que l'hagi tinguda aquest. Hi ha moltes famílies que encara conserven fotografies i que no les han deixat perquè desconeixien l'existència d'aquest projecte.

El llibre m'ha deixat encantada, i ja ocupa un lloc important a la sala de casa.

Núria Boleda Azorín

Moltes, moltes felicitats pel treball que heu fet!!!

Un llibre que cal tenir, fantàstic! A casa aquest dies hi hem passat unes quantes hores i les coses que els pares i els avis ens han explicat, quan records!!!!

Maria Vallverdú Segura

Molt maca la presentació i preciós el llibre, encara que no he tingut temps de llegir-lo detingudament, espero aquests dies poder-ho fer. Felicitats a tots els col·laboradors i una recomanació, no pareu de fer coses per Verdú.

Paquita Guiu Pujol

La idea de fer un llibre sobre la història gràfica de Verdú ha estat molt encertada. El recull i la selecció de fotos segurament ha estat una feina llarga i feixuga, per això us agraïm l'esforç i el temps que hi heu dedicat. El resultat i la seva edició mostren l'afecte que heu posat en aquest projecte.

A tota la gent que heu fet possible l'edició d'aquest llibre us donem l'enhorabona i les gràcies pels bons moments que hem passat tot mirant, recordant i comentant cadascuna de les fotos i escrits.

Teresa Torres

Permeteu-me que us digui que es tracta d'una publicació excel·lent i molt acurada, que per sempre més serà testimoni del passat de la vila de Verdú dels finals del segle XIX i en gran manera de tot el XX. La seva contemplació deixa testimoni de la progressió de la societat verdunina i de la seva vila, així que permet copsar la fidelitat i evolució dels verdunins vers les seves tradicions socials, culturals i religioses. La meua felicitació per a tots aquells que han fet possible aquest gran llibre.

Jaume Aliqué i Escudé

D'ençà que aquest llibre *Verdú, la nostra terra* arribat a les meves mans, només us puc dir, a tots els que heu fet possible aquest gran llibre.

Moltes Felicitats!

Per haver-nos donat tanta riquesa i poder reviure molts records oblidats en el passat.

Verdú, s'ho mereix.

Teresa Ros Mas

És un llibre que impacta perquè la història de Verdú i dels seus habitants s'ha fet de forma gràfica i està molt bé la descripció que es fa de com eren els carrers i la manera de viure. Records moltes coses bones i a gent que avui ja no hi és.

És molt curiós veure les fires que es feien llavors i les Festes Majors tan complertes i que es preparaven en poc temps.

Aquest llibre et deixa un bon record del "nostre poble" i de "la nostra gent" que han ajudat a fer la història contemporània de Verdú.

Joan Casanovas (Cal Barril)

La gent que vàrem néixer i créixer una part important de la nostra vida a Verdú hem sentit l'emoció de reviure una sèrie de fets, persones i circumstàncies, moltes d'elles gairebé oblidades.

D'altres, que els nostres avis i pares ens en parlaven. Ens heu fet un regal fantàstic amb aquest document gràfic. El mirarem moltes i moltes vegades perquè ens queda encara molt per descobrir.

Gràcies a tots els que ho heu fet possible.

Flavià Huguet.

Una joia de llibre!

És per passar-hi estones i més estones.

Encara que el color sèpia en totes les fotos dóna uniformitat al llibre, penso que mantenir el

color original de les fotos haguessin fet més evident les diferents èpoques que s'hi reflecteixen.

Felicitats a qui va tenir la idea i a tots els que ho heu fet possible!

Mertxe Bellart Corbella

Com que en el temps que vivim tot el que es comunica no existeix, un somni que s'ha fet realitat fou la idea de deixar constància del passat en aquest llibre que ara tinc a les mans: *Història gràfica 1887-2012, Verdú, la nostra terra*. Història que d'alguna manera ens fa entendre el present, i tanmateix un llegat de testimoni a les generacions futures. Cal una vegada més fer públic l'agraïment a totes les persones que ho han fet possible, al mateix temps que us animo a recollir el material encara no publicat en una altra Història gràfica, llibre núm. 2.

Mario Cuixart Vilamajó

Després d'haver observat i llegit cadascuna de les pàgines del llibre *Verdú, la nostra terra*, només em ve al cap una paraula: extraordinari. Un recull gràfic on es troben representats cent vint-i-cinc anys de la història d'un poble no és una menudesa, al contrari, és una excel·lent mostra que enalteix el passat i la vida de la vila i, a la vegada, de les persones que, sense voler-ho, han estat els protagonistes d'aquesta història.

Sens dubte que hom pot trobar aspectes més o menys encertats segons el gust particular, però estic convençut del bon criteri dels responsables que han dut a terme el volum, i que és a ells a qui cal felicitar i estar-los agraïts pel seu esforç, dedicació i per la gran quantitat d'hores esmerçades per tal que puguem gaudir d'aquesta destacada mostra gràfica.

Aquest volum omple un buit de la història de Verdú i, sens dubte, ens fa participants a tots d'una manera molt positiva, ens fa conèixer el nostre passat, ens el fa valorar i apreciar i ens fa retrobar els verdunins

que han fet, d'una manera o altra, créixer el poble: els avantpassats, els recents, quan érem joves i també quan érem petits. De retruc crec que ens fa valorar molt més aquells reculls de fotografies i documents que tots tenim a les nostres cases, dins aquella capsula, en un calaix o enganxades a un àlbum, ens ho fa reviure i ens fa recórrer la nostra història personal i familiar. Així doncs, estic segur que a més del valor col·lectiu que comporta el volum gràfic, també ens fa retrobar una mica a nosaltres mateixos i al que hem fet i hem viscut.

Moltes felicitats als responsables del volum i també moltes gràcies a tots els qui, d'una manera o altra, han fet possible aquesta història gràfica.

Josep M. Salisi i Clos

El llibre m'ha agradat moltíssim, jo vaig haver de marxar molt joveneta de Verdú per anar a treballar, i amb el llibre he recordat tota la meva infància en el poble, he pogut veure fotografies del meu avi, del meu pare i de tanta gent que coneixia. He pogut explicar moltes coses a la meva família de la meva infantesa mentre miràvem el llibre.

Us voldria felicitar per aquest gran treball i encoratjar-vos a continuar aquesta feina que feu en totes les vostres publicacions.

Roser Josa Galcerán (Cal Nadal)

Tinc el llibre davant meu i és una autèntica meravella. Gràcies per haver fet aquesta història fotogràfica de Verdú tan maca. No et canses de mirar les fotos recordant els anys de la infantesa i la joventut

Antonieta Roca (Cal Colau)

El llibre *Verdú, la nostra terra. Història gràfica 1887-2012*, un llibre que tants hem estat esperant de tenir entre les mans: és imprescindible. Excepcional. Un document únic, de gran qualitat, que amb prop de 450 pàgines recull, amb imatges triades molt acuradament, la història més recent de la nostra vila. En

ell trobem d'una forma condensada el Verdú dels darrers 125 anys, la vida de 5 generacions de verdunines i verdunins, de llurs famílies i veïns, amics i passavolants, firaires i terrissers, autoritats –civils, eclesiàstiques i militars-... en definitiva: històries de tantes i tantes persones, i història col·lectiva d'un poble mil·lenari que ha sabut perviure i mantenir-se ben viu fins els nostres dies.

Si teniu ocasió de gaudir d'aquest llibre, aprofiteu-la, endinseu-vos-hi. Fixeu els ulls en una imatge, sense pressa, observeu-ne els detalls, reconeixeu-hi els familiars, amics o veïns, i després, si ho desitgeu tanqueu els ulls i deixeu córrer la imaginació per traslladar-vos, ni que només sigui per uns instants, al poblat iber dels Estinclells, a una de tantes festes d'homenatge a la vellesa, al concert de l'Escolania que es va fer al casal l'any del 4t Centenari de Sant Pere Claver, o a la representació dels pastorets que entretenia infants i gent gran al teatre del sindicat... gairebé em sembla que ensumo el socarrim d'en Llucifer!

És un treball col·lectiu que dignifica Verdú i els verdunins, i que molts pobles, viles i ciutats del nostre país ja voldrien per a si. Som molt afortunats. Sapiguem-ho apreciar i agrair.

Permeteu-me per acabar, agrair i alhora felicitar els ideòlegs que varen tenir l'acudit d'aquest projecte, les persones i famílies que van cedir les imatges, als qui les van catalogar, seleccionar, digitalitzar i probablement en alguns casos restaurar, als cercadors d'imatges, als maquetadors, redactors de text, correctors i especialment als qui s'han posat davant a dirigir aquest ingent repte, en definitiva una obra coral, feta en homenatge als nostres avantpassats, amb estima pels verdunins i verdunines d'avui, com a testimoni per als qui encara han de venir i que ratifica que Verdú és un gran poble.

Francesc Giró i Fontanals

Ricard
Gilabert

Associa't

Verdú és una població on la vida associativa ha estat sempre molt present. Actualment la vila compta amb prop d'una vintena d'associacions i fundacions.

Gràcies a aquest fet, la nostra població gaudeix de punta a punta d'any d'un nodrit calendari d'actes, festes, conferències, concerts... que donen vida a la vila i eviten un càrrec extra a les arques municipals per haver d'assumir part d'aquesta activitat lúdico-cultural.

Cal des de la societat civil donar suport a les entitats de la vila, ja sigui participant més o menys activament de les activitats que es realitzen o assumint tasques en les juntes, direccions...

L'Associació Cultural Xercavins, amb prop de 12 anys de vida n'ha viscut de tots els colors. Actualment amb la publicació del llibre *Verdú, la nostra terra* podem dir que estem passant per una època daurada.

Aquest projecte no hauria estat realitat de no ser perquè ara fa cinc anys la junta va voler posar una mica d'ordre a la gestió de l'associació, trobant-nos mensualment a les reunions Cafè Xercavins i organitzant anualment l'assemblea anual de socis i sòcies. El contacte entre els membres de la junta i amb els socis i sòcies va fer que un projecte tan gran pogués anar agafant forma.

A banda del llibre i la revista, l'associació col·labora amb l'Associació Juvenil Bacus amb les visites als cellers de la Festa de la Verema i el Vi, organitza concerts, col·labora amb la Marató de TV3 i organitza el Sopar Literari i el Festival Terralada.

Per tirar endavant aquests projectes, i altres possibles que puguin sortir en un futur, es necessita gent. Per fer-ho possible es pot col·laborar puntualment en un projecte, com ho han fet algunes persones en el llibre d'història gràfica; o bé passant a formar part de la junta de l'associació. Fent-ho des de la junta es pot parti-

cipar més activament decidint, suggerint i ajudant a dotar la nostra vila de noves propostes culturals.

Crec que un dels problemes que tenim avui en dia les associacions és el relleu, sobretot de gent jove i de mitjana edat.

El proper mes de març o abril farem l'assemblea anual de l'associació, en la qual hem de renovar la junta directiva. Des de la junta actual ens agradaria comptar amb una colla de verdunins i verdunines disposats a sumar esforços per continuar amb l'activitat de l'associació, i estem oberts a iniciar noves propostes que puguin sorgir de nou.

Ens agradaria comptar amb gent jove amb ganes d'aportar idees fresques i motivació per millorar el que hem fet fins ara.

Animo a tothom a venir a Xercavins per formar part de la junta de l'associació. Per fer-ho podeu enviar un correu electrònic a revistaxercavins@gmail.com o directament contactant amb algun dels membres de la junta.

Butlleta de subscripció

Subscriber: preu: 15 €/any. Si s'ha d'enviar la revista fora de Verdú: 20 €/any.
Socis Associació Cultural Xercavins: Preu: 10 €/any. Fora de Verdú: 15 €/any.
Quota de soci/a Associació: 5€

Nom i cognoms:

Adreça: Telèfon:

CP: Població:

DNI: Data de naixement:

Entitat Bancària: Núm. compte: ____/____/____/____ (20 dígits)

Signatura: Data:

Àngels
Escolà
Valls

Manifest de l'autèntic

La crisi ens porta a posar moltes coses en qüestió. Una de les més importants és esbrinar què és absolutament i essencialment veritable, necessari, imprescindible...

No hi ha recursos econòmics, diuen, per allò que no cal. Aquest materialisme tan restrictiu és cruel, tot el materialisme ho és. I ho sabem bé pels qui hi deixen la pell, la salut, la casa i el negoci. És tan cruel que a voltes pot generar rebel·lions amb conseqüències imprevisibles.

No ha estat un període llarg d'eufòria econòmica. Podem dir que durant uns quinze anys hem viscut per sobre de les possibilitats. No és un gran nombre d'anys, però acostumar-nos a la bona vida i a l'energia positiva que es respirava per arreu ha estat fàcil i despertar de la il·lusió és un cop que encara no hem assimilat. Encara que com que no forma part del nostre ADN sembla que encara podem girar-nos els mitjans i canviar a l'estil de quan érem més humils, menys consumistes, més tranquils i per sort més joves.

Tanmateix cap endavant hem de fonamentar els valors que ens han de guiar cap a la nova etapa. Per això parlem que recuperar les coses més autèntiques pot ser una bona guia en aquest moment d'incertesa. Cercar allò que

és infinit i indestructible. Apostar definitivament pel planeta, per les energies renovables, l'alimentació saludable, respirar, valorar allò que som, el compromís gairebé cavalleresc d'acabar amb la inflació de mentides que ens han acompanyat durant aquesta etapa.

Una de les coses imprescindibles és la vida. Que surti el sol cada matí, aixecar-se del llit amb el cor en moviment. I amb la il·lusió que val la pena gaudir de la jornada que ve. Si no ho fem així, els fabricants saben que la desil·lusió ens porta a consumir més i més. I ara hem de viure amb els mínims. Així que el bon rotllo és l'antídot al consumisme.

La vida, aquest fet màgic, no és justa. Així que hem de superar la falsa sensació de seguretat. La majoria hem treballat fort per arribar, o mon dieu!, al desastre actual. Desastre econòmic, perquè qui s'ha esforçat i ho ha fet fugint del control bancari és un homo sapiens privilegiat. Aquella dita que només és lliure qui no té deutes, avui ressona a les cases.

Hem de tornar a portar les regnes de l'autonomia de les decisions i confiar menys amb qui ens vol robar la suor. És autèntic ser propietari de les pròpies decisions, ja que almenys el parany serà propi i no una enredada. I acceptar les coses com vénen. No hi ha recepta. Ser autèntic.

Flavià
Mateu

La solució a la crisi

Al gran capital (els mercats) li havia arribat l'hora de gratar-se la butxaca, i mantenir l'anomenat "estat del benestar", sense res de retallades: subvencionant als Estats en els seus dèficits socials i sense desnonaments. A mig termini s'hauria alleugerit el col·lapse de producció i l'estoc de pisos, i en poc de temps les fàbriques haurien tornat a tenir feina i tot hagués tornat a reprendre altre cop i el capital hauria salvat el seu domini actual. Els mercats (el capital)

han demostrat el que són: egoistes, explotadors i inhumans; i ara tothom està en contra: manifestacions en cada país. Els àrabs, amb la seva obsessió religiosa, però el fons de les manifestacions és social.

La causa de la crisi és l'excés de producció; en no vendre el producte, l'obrer al carrer, l'Estat rep menys impostos i augmenta la despesa social dels parats. La solució era la que he exposat al principi.

La comunicació en clau política

Mario
Cuixart
Vilamajó

Sota la realitat que el polític es troba en campanya permanent, la seva comunicació obeeix a una triple finalitat

1. *Mantenir la fidelitat d'aquell que l'ha elegit*
2. *Fer dubtar a aquell que se li ha oposat*
3. *Captar l'atracció de l'indecís*

En el nostre model de societat considerem el polític escollit o anomenat pel poble aquell qui actua en la seva representació en tot allò que regeix l'establiment, el seguiment, la direcció i administració de les institucions públiques, en servei a la comunitat que majoritàriament l'ha escollit, dins d'un marc d'actuació del bon sentit de l'ètica. El concepte és molt més ampli, i entre altres incursions hi ha una altra escala, es refereix a qualsevol persona que afiliada a una associació o grup, també escollida de forma majoritària per als seus membres, desenvolupa una tasca en representació de dita agrupació i no necessàriament tenint un càrrec públic. Val a dir, en ambdós casos, que el temps d'actuació és limitat, i en tot moment pot ésser cessat per aquells que l'hi havien atorgat, cosa que sovintment no es té massa en compte.

La política és un procés comunicatiu i que, perquè sigui eficaç, ha de buscar convèncer mitjançant la paraula, i captar l'interès utilitzant elements paralingüístics com el to i l'entonació. L'oratoria parlamentària arribava amb un cert decalatge, fins i tot amb retocs, quan era escoltada diferida a través de les ones de ràdio o publicada als diaris de la època, la televisió va aportar nous elements com la imatge i la gesticulació, però el salt al buit va ser la programació en directe amb una dimensió fins aquells moments desconeguda, i en la nostra recent memòria tenim la velocitat que han afegit les eines de comunicació actuals, la popularització d'Internet, l'accés massiu de diferents mitjans d'informació, un nou periodisme que no només ha d'informar sinó també opinar, i darrerament l'esclat de les xarxes socials en els darrers quatre anys.

Segons alguns autors només el 30% de la comunicació és verbal, però altres experts van més enllà i afirmen que dins aquest món globalitzat, la paraula comunica el 7% del missatge, el 38% la entonació, i el 55% la gesticulació. Evidentment aquestes opinions vénen de l'altra part de l'Atlàntic, on sí ens queda bastant clar que la política és l'art d'actuar, és la imatge produïda, interpretada i que transmet emoció o sensació. De fet, una mitjanja com l'exactor de Hollywood Ronald Reagan va arribar a president dels Estats Units, i ja al 1962 el president J.F. Kennedy va reconèixer públicament que li escrivien els discursos - *speechwriters* -, cosa que 50 anys després la nostra societat fa el mateix i es resisteix a confirmar-ho.

Potser quan els polítics parlen *off the record* (conversa que no convé que és doni a conèixer), és sense micròfons oberts i pels passadissos. Un cop a la tarima o conferència de premsa amb un munt de càmeres i aparells gravadors, tot el peix ha estat venut, i la resposta és la que es dona segons han instruït les diferents agències del màrqueting de la imatge a la pregunta i situació esperades. És el moment de desplegar tota la parafernàlia assajada tan sols uns minuts abans (respostes preparades, entonació, to, gesticulació estudiada, etc) amb el cap més pendent de quina serà la reacció immediata dels mitjans que no pas de donar la resposta adient. Tot un repte! Mentre es comunica un missatge la ment no pot sostraure's a quina serà la reacció que el mateix generarà de manera imminent, en la immediatesa de les properes dotze hores, després dins l'allau de novetats ja n'hi haurà d'altres que agafaran el relleu i captaran l'atenció desviant l'enfocament.

Tot és mirat al microscopi, del dret i del inrevés, però important no oblidar que la velocitat agafada no dona lloc a un sospir de descans i que fa difícil una valoració més sedimentada, d'una manera o altra tot acaba al descobert i no sempre en la seva justa mesura, per tant si quelcom o alguna cosa no vols que se sàpiga no n'hi ha prou a no explicar-ho, millor no ho facis.

Pot semblar que aquest escrit sigui de dalt a baix una crítica negativa cap a la figura del polític i ho és, només voldria abans d'acabar llençar una llança al seu favor, bé potser una sageta, i és que generar confiança és clau per tal d'aconseguir autoritat, i és en aquest punt on no ho tenen gens fàcil i si molt complicat, són les dictadures financeres qui sobrevolen les decisions dels polítics i en conseqüència dinamiten les democràcies.

Eduard
Boleda

Nous reptes

Els dies passen, les setmanes se succeeixen, els mesos van caient del calendari i finalment els anys lentament però inexorable fan via un darrere l'altre.

Ara estem encetant aquest 2013 que segons diuen serà el pitjor de tots els que hem passat, però el que està clar és que no ens podem rendir, no podem caure en la frustració i en l'apatia. Xercavins, ara a finals d'any, ha assolit el repte que es va marcar ara en fa tres, de fer el llibre d'història gràfica de Verdú. Els comentaris han estat favorables, la gent ha acollit molt bé la proposta, ja ho va fer des d'un principi quan vàrem demanar fotografies. Molts han quedat sorpresos pel resultat final, no s'esperaven un llibre d'aquesta envergadura, ni d'aquest pes.

Hi ha hagut gent que m'ha aturat pel carrer, donant-nos les gràcies pel treball fet i per les estones que estan passant i les que encara esperen passar fullejant el llibre. Sens dubte aquesta acollida ens ha omplert de satisfacció, alhora que ens deixa un buit, i unes ganes de, sens dubte, descansar una mica després d'aquest espring final.

El que tinc clar és que la feina es fa treballant, no cal ser un superhome, ni una gran organització per realitzar propostes i projectes, només cal fer-ho amb il·lusió i ganes. Hi ha pe-

tites coses que fan que el nostre poble tiri endavant, gent que amb un treball a l'ombra i no sempre prou valorat, fa que dia a dia el nostre poble sigui millor, gent que treballa pel futbol, l'Associació de Dones, els Amics de la Font, ADACIT, el Cau, els propietaris, Bacus i tantes i tantes associacions que fan el nostre poble millor.

També les persones a nivell personal posen el seu gra de sorra, vaig quedar impressionat del treball realitzat per en Josep M. Salisi, i que tan bé ens va explicar el passat divendres 4 de gener a la rectoria. També m'ha agradat, i molt, la decoració que durant les festes de Nadal ha lluit el carrer Costa Vendrell, amb

material reciclat han fet unes guirnaldes. No sé qui ho ha fet, tampoc ho he volgut saber, però veure aquest carrer ha estat una agradable sorpresa, petita però molt agradable. Felicitats a tots els que ho han fet.

Som un poble bonic amb història i inquietuds, on té cabuda gent, maneres de pensar i de fer que en altres pobles no és que no hi tinguin cabuda sinó que ja ni es plantegen. Per què a quants pobles de la nostra mida veiem galeries d'art, fundacions, cellers i museus. Ara, a més, es fa un alberg nou al santuari de sant Pere Claver. Penso sincerament que els de Verdú en general tenim un toc especial que ens fa fer grans coses i que fem realitat moltes coses que en d'altres pobles ni es plantegen. Ara bé aquest esperit "verduní" s'ha de cultivar i fomentar, tots podem aportar el nostre granet de sorra en el camp que ens trobem més còmodes, no cal estar a totes les coses que es fan, però sí que cal donar un cop de mà en alguna de les activitats que fem, encara que sigui amb la simple presència.

Ho sento, però a vegades es troba a faltar molta gent en les diferents activitats que es fan, i això desanima a aquells que les realitzen. Som un poble únic i ho hem de potenciar entre tots, encara que sigui engalanant el carrer com ho han fet a la Costa el Vendrell.

Bon any a tothom i nous reptes.

Consol
Calafell

Festes de Nadal

Ramon
Boleda
Cases

El Sindicat de Sant Pere Claver. Capítol XXII

Un repàs a les seccions

L'organigrama de Joventut Social estava format per una junta en la qual hi havia: un sacerdot (en funcions de consiliari permanent mentre exercia a la vila, com a vicari o com a mestre de l'escola), un president, un vicepresident, un secretari, un tresorer i uns vocals, que es renovaven cada dos anys; també hi havia els delegats i subdelegats de les diferents seccions i un bibliotecari; aquests darrers sense límit de temps. En algun període el Sindicat havia anomenat un representant, fent d'enllaç amb la junta de Joventut Social. En conjunt hi havia molta gent implicada.

La Secció Prosoldat de Joventut Social

Aquesta fou la secció que entrà més al cor del poble fruit d'una tasca callada afectiva i efectiva; de fets, més que de paraules, creada a proposta d'en Josep Bellart i Gassull, coneixedor com era per pròpia experiència, del bé que havia de representar pel jove soldat, arrencat del caliu de la llar i lluny dels seus i del poble, sentir-se recordat i estimat, mantenint el contacte amb la vila i l'escalf dels amics.

Aquesta secció es gestà a finals de l'any 1943 i pel gener de 1944 es trametia la primera carta als soldats, i en el Nadal del mateix any, s'enviava el primer "aguinaldo" ("estrena" o "present" en català) als soldats socis de J.S. i en el Nadal de l'any següent a tots els soldats de la vila. La despesa d'aquest present es cobria amb el taquillatge de la representació dels Pastoretts. Fou una acció valorada pels receptors i admirada pels companys i oficials militars.

Es guarden arxivades 135 cartes dels joves verdunins, que són un testimoni d'apreci

i de reconeixement a J. S. i és que, de més a més, s'enviava setmanalment el Full Parroquial i missives posant-los al corrent de les activitats de J.S. i les de la vila i els llibres Para ti Soldado, Energia y Pureza. En una de les cartes de J. S. dirigides als soldats hi diu: .. *Como encargado de la sección Pro-Soldado me es grato y honroso a la vez, el ponerme sin condiciones a tu servicio [.....] Es deseo mio y de J.S. el mantener un estrecho contacto con vosotros los soldados que hoy, con toda certeza puedo afirmarte sois el desvelo y el amor primordial de esta entidad. [.....] Juntamente con esta*

carta, hemos enviado una solicitud de permiso para la Fiesta Mayor a tu jefe. Obtener un permiso era un privilegio anhelado, diria inabastable però que alguns varen disfrutar-lo.

La Secció prosoldat tenia molt sentit i raonat fonament de llur activitat. Cal considerar que eren els anys de la postguerra, de molta disciplina de prop de tres anys de servei i molts prestant-lo a les illes Canàries, al Sàhara o a la Guinea Espanyola.

Aquesta secció amb els anys perdé sentit i deixà d'actuar. No obstant, tingué una perseverança durada de més de 40 anys que consistia en l'entrega del l'"aguinaldo"¹

La secció Pro-Família

Aquesta secció també fou ideada per en Josep Bellart amb la finalitat d'establir un lligam d'unió entre pares i fills amb actuacions

¹ Aquesta ofrena era el resultat dels beneficis dels funcions teatrals de Nadal. A més, hi ha constància de les jornades anuals de comiat dels "quintos" i de l'entrega d'una medalla de Sant Pere Claver.

sovintejades per omplir les tardes dels dies festius pels joves. Encara que englobada a J.S. tenia certa independència, amb socis i cotització a part. S'establí a començaments de l'any 1946 amb una llista inicial de 39 socis. S'extingí al mateix anys havent fet tres actuacions essencialment de cant.

La Secció Coral

Aquesta secció, que originàriament dirigia Mn. Josep Cases, passà al jove Ramon Solsona que la mantingué sempre mentre visqué i encara avui, com una relíquia d'aquella gloriosa Joventut Social, perseverà amb el cant polifònic de la missa, cantada a veus pel cor d'homes en les festivitats de Sant Pere Claver, de Sant Flavià i la del Sant Crist, actualment dirigides per en Josep M. Salisi.

Una data a recordar, potser la més brillant, fou amb motiu de l'estrena de l'estendard el dia 8 de setembre de 1951. Aquell dia, a la nit, una nit de festa major, suau i tranquil·la, la nostra plaça s'ompli de verdunins i forasters, per escoltar un concert de molt temps esperat, del nostre cor que des de dalt l'entarimat, interpretà *Les Flors de Maig* d'Anselm Clavé, *La Donzella de la Costa* amb solo inclòs en les veus dels tenors Timoteu Cuatrecases i Francesc Huguet i la cançó *Arre Moreu* de Ventura².

Les Caramelles

Hi ha constància de les llistes dels caramellaires que uns anys amb altres oscil·lava de 80 cantaires. A les caramelles de l'any 1965 s'hi integraren les noies de J.S. i a partir de l'any 1972 agafà el relleu la Coral Infantil "Noves Veus" i des d'aleshores ençà, han estat els infants els únics que han mantingut les tradicionals caramelles.

L' Estendard

Punt i apart, que be s'ho mereix, era la consecució i estrena de l'estendard. Era la meta il·lusionada del nostre director Ramon Solsona, i l'assolí. Una factura del dia 22 de desembre de 1950 ho confirma i expressa llur con-

fecció de la casa Claudio Sopeña de Barcelona en la qual consta *"Un estandarte -señera, de terciopelo encarnado, con bordados realce de oro y seda; parte posterior bordado en oro i seda sobre damasco, juego de cordones i varal. (barres) Precio 2. 945 pesetas.*

M'havia contat el Ramon, que aleshores feia el servei militar a Barcelona, que va anar personalment a recollir-lo i portar-lo, aprofitant el permís de Nadal i que des de l'estació de tren de Tàrrrega -comes ajudeu-me agafà la dreuera del camí vell il·lusionat d'arribar a Verdú amb el preuat tresor de brodats.

Més endavant a l'any 1979 s'estrenava la Coral Sant Pere Claver de veus mixtes també dirigida pel Ramon i el nostre estendard va lluir i presidir tots els concerts, i les trobades de corals i actes similars.

A la plaça Major. Els cantaires Antoni Caus, Magí Salisi, Ramon Albarreda, Josep Pubill, Ramon Segarra i Ramon Boleda, i l'estendard de fons.

A l'entrada de cal Ros. Hortènsia Roca i el seu marit Lluís Capdevila "Fusteret", al darrere, Josep Bellart, Mn. Josep Figuls, Antoni Ros portant l'estendard, el Dr. Antoni Ros, Anton Pijuan, Ramon Boleda, Magí Salisi, Joan Queraltó, Josep Salvadó i Francesc Huguet.

² D'aquesta cançó, com anècdota curiosa dir, que fou entusiàstament aplaudida, uns compassos abans de finalitzar la peça

Secció teatre de J.S. en la representació de l'obra *El Port de les Boires*. D'esquerra a dreta: Francesc Sans, Paquita Colom, Josep Boleda, Manel Sanchez, Francesc Huguet, Francesc Blanch i d'esquena Irene Riera.

Avui, aquest estendard, com també la bandera de Joventut Social, es guarda curosament al santuari de St. Pere Claver.

La secció teatral

Aquesta secció fou la més representativa de J.S. i la que més beneficis dineraris obtenia que eren aportats a les seccions deficitàries com eren les seccions prosoldat, cultura, biblioteca i a les despeses pròpies de l'entitat. Per terme mig cada any es feien unes cinc o més representacions teatrals. Tingueren molta ressonància el tradicionals Pastorets a la nit de Nadal que es repetien en la diada de Reis amb assistència de gent de la comarca.

Els Pastorets del Nadal de 1981 al Casal. A la dreta hi reconeixem a Josep Pont Huguet, Montserrat Castelló, J. Roca Torres i R. Boleda.

En els anys de la postguerra destacaren com excel·lents artistes els germans J. i F. Alavedra, el Pep del Sinyores, el Ramon del Sarralet, Manuel Sanchez, el Flavià de ca l'Andreu, el Ramon de ca la Tona, el Flavià de cal Duros i les noves incorporacions del Francesc de cal Segarra, el Jaume de cal Mata i el Francesc del Salvat i una colla de comparses que com jo ens acontentàvem a col·laborar, fins que altres generacions ens rellevaren. En aquests temps destacaren les representacions de *La Glòria de Verdú* obra de Mn. Josep Binefa sobre la vida de sant Pere Claver i l'obra de José M. Pemán *El Divino Impaciente*.

Per la Festa del Patronat de l'any 1954 s'inicià el teatre mixt. Fou l'obtenció d'un anhel desitjat de molts anys, amb l'obra *El Port de les Boires*; a partir d'aquí s'afegiren al quadre escènic les noies, Antonieta Serra, Francesca Colom, Maria Castelló i les germanes M, Teresa i Irene Riera. Seguiren els *Pastorets* amb pastors i pastores, i les obres *El llop de la masia*, *Duda*, *Dues llars*, *Jo seré el seu gendre*, *Permeti'm* i altres.

L'any 1960 sota la direcció d'Anton Pijuan i ha un canvi generacional amb novells artistes, Josep M. Castelló, J. Roca Torres, Antoni Estadella, Josep Serret, Josep M. Bellart, els germans Josep M. i Flavià Huguet, Joan Rabinat, Manel Pont, Josep M. Turull, Josep M. Sanfeliu, Ramon Lluís Salis, Antoni Torrent, Manel Mayoral i tota una tropa de comparses i ajudants que el "Ton" cuidà de mobilitzar, junt amb, les noies Carme i Matilde Mateu, Paquita Huguet, Dolors Martí, Paquita Guiu, Anna M. Pijuan, Francesca Segura, Mercè Sanfeliu, M. Eulalia Solsona i altres.

Sembla haver-hi un cert distanciament entre J.S. i la Cooperativa del Camp, notori en els programes de la festa anual del Patronat prescindint del grup escènic per altres elencs de fora o per sessions de cinema.

Pel Nadal de 1979 el grup escènic actuà per primera vegada al recent aixecat Casal Verdú i el nom de J. S. queda anorreat pel nom de Grup Escènic de la Vila. Segons testimonis orals d'aquell temps, fou la junta del Sindicat la que no autoritzà el nom de J.S. fora del recinte del castell. El 25 de gener de 1980 neix l'Agrupació Artística i Teatral i estrena l'obra *No totes les Flors són de Plàstic* amb un renovat quadre d'artistes més joves, que durant l'any, presentaren les obres *L'Oncle Anton*, *L'Hostal de l'Arengada*, *D'aquesta Aigua no en Beuré* i a més, per Nadal es recuperaren Els Pastorets amb un devessall

d'entusiasme i també de despesa, que no tingué continuïtat.

Així acabà la gran obra de Joventut Social. No obstant, una aproximada actuació la continuà el Centre de Joves de Verdú que el juny de 1983 varen organitzar el segon Homenatge a la Vellesa; l'any 1984, unes Xerrades Col·loqui, seguí la 1a Setmana de Joventut i Família i continuaren enviant l'aguinaldo al soldat, almenys fins a l'any 1989 i foren aquests els precursors i iniciadors de la 1a Festa del Bacus l'any 1990 i la conseqüent Festa de la Verema de gran renom per la nostra vila i pels viticultors de Verdú i comarca.

Directrius de Joventut Social

Consiliaris: Rnd Dr. Ramon Gras 1930, Mn. Urbici Santamaria 1931, Mn. Rafel Boix 1933. (període de la Guerra 1936-1939) Mn. Josep Cases i Mn. Josep Binefa 1940, Mn. Joan Vilalta 1944, Mn. Josep Sala 1946, Mn. Maties Bastús 1947, Mn. Josep Figuls 1951, Mn. Urbici Vila 1953, Mn. Josep Martinez 1955, Mn. Francesc Soldevila 1957, Mn. Agustí Sabater 1959, Mn. Josep Cases, que ja ho havia estat, hi entrà novament a l'any 1960 i exercí com a tal junt amb Mn. Jaume Agut 1962 i també amb Mn. Camil Viladrich. Aquest, hi entrà a l'octubre de 1963 i seguia exercint a l'any 1965. També ho foren Mn. Basora i Mn. Ramon Roca.

Presidents: Josep Turull "Tona" 1928, Josep M. Pont Cases 1929 (interval de la guerra 1936-1939), Josep Bellart Gasull 1940, Anton Pont Cases 1943, Ramon Boleda Cases 1945, Ramon Sarró Font 1947, Anton Pijuan Trepapat 1949, Francesc Huguet Cabestany 1951, Francesc Blanch Rabinat 1954, Josep Huguet Cabestany, 1954 Francesc Sambola Roig, 1957 Joan Clos Bosch 1959, Josep M. Castelló Mateu 1961, Josep M. Huguet Huguet 1963, Josep M. Bellart Solé 1965, Manel Pont Solsona, 1972-1975, Antoni Torrent.

Secretaris: (A partir de l'any 1940) Antoni Boleda Cases 1940, Ramon Sarró Font 1945, Eusebi Huguet Cabestany 1947, Josep Farrés Vives 1954, Josep Costa Espina 1955, Francesc Huguet 1956, Flavià Huguet Coll 1957, Josep Roca Torres 1959, Antoni Estadella Sambola 1960, Josep M. Huguet Huguet 1961, Josep M. Realp 1963, Manel Martí Sanahuja 1965.

A més, com hem dit al començament, hi havia els vocals i els delegats de les diferents seccions i el bibliotecari càrrec aquest que estigué sempre sota el control d'en Manel Riera Moles.

Amb aquest capítol es tanca la Història de Joventut Social i en el pròxim es donarà acabament a la Història del Sindicat, iniciada gràcies a la publicació de Xercavins.

Francesc Huguet amb el paper de Jonàs en *El palau de Naim*.

Anagrama del "Centre de Joves de Verdú".

Biblioteca de Joventut Social, situada a la Torre Escapçada. La prestatgeria i l'Enciclopèdia Espasa fou obsequi del Sr. Manel Colom i Sala de cal Martí. Any 1942.

Àngels
Escolà

El càntir escantellat, però no inútil

Avui, diumenge segon de gener he estat a Barcelona dinant amb un noi de Vinaròs i m'ha explicat una història preciosa que té com a protagonistes uns objectes molt coneguts a la vila de Verdú, un parell de càntirs. Així que us proposo que gaudiu d'aquesta anècdota explicada per un vinarossenc. Encara que recorda a un passat comú amb el món oriental o el món àrab.

El càntir trencat

Un pagès molt pobre tenia dues grans geres, cadascuna penjada de cada extrem d'un pal que portava a través del coll. Un dels càntirs estava trencat i perdia aigua. L'altre estava sencer i sempre lliurava una porció completa d'aigua al final d'una llarga caminada des del rierol a la casa del pagès, el càntir trencat arribava només mig ple.

Dos anys sencers va passar diàriament, amb el pagès transportant aquests atuells. De fet, el càntir perfecte estava orgullós dels seus èxits, ja que ..., no perdia l'aigua pel camí com el càntir trencat. Però la pobra gerra trencada estava avergonyida de la seva imperfecció, ja que només era capaç de servir la meitat d'aigua.

Després de dos anys va parlar el càntir escantellat al pagès un dia.

- Estic avergonyit, i em vull disculpar..

- Per què? -va preguntar el pagès. El càntir li va respondre:

- Només he estat capaç, en aquest temps, de lliurar la meitat de la meva càrrega perquè aquest tall al costat ha estat la causa que l'aigua es perdi al llarg del camí de retorn a casa. Amb el trencament només s'ha aconseguit obtenir la meitat d'aigua.

El pobre pagès es va sentir trist pel vell càntir trencat, i en la seva compassió va dir:

- De tornada a casa, vull que et fixis en el camí i descobreixis les belles flors que el voregen ...

A mesura que van anar passant per la muntanya, el vell càntir atrotinat va notar al sol escalfant les boniques flors silvestres al costat del viarany, i això li va alegrar una mica. Però al final del camí, encara es va sentir malament perquè l'aigua seguia sortint, i es perdia la meitat de la seva càrrega. El pagès va dir al vas:

- No t'has adonat que hi havia flors només en un costat del camí, però no al costat per on passa el càntir sencer? Això és perquè jo sempre he sabut que perdies aigua, i vaig treure profit. He plantat llavors de flors al teu costat del camí, i cada dia mentre que caminem de tornada del rierol, tu les has regat. Aquests dos anys he estat recollint aquestes belles flors per decorar la taula de casa. Si no hagués estat així, ell no hagués tingut aquestes flors tan boniques per decorar casa.

Reflexió de la història. Cada un de nosaltres tenim els nostres errors. Tots som càntirs escantellats. Però són els defectes, que cada un de nosaltres tenim, el que fan les vides molt interessants i enriquidores. Has de valorar cada persona pel que ella és. Hi ha quantitat de coses bones en cadascuna d'elles, tot i els defectes que s'aprecien.

**Flavià
Mateu
i Cluet
Reus
22-10-12**

Lletra per la sardana Verdú a sant Pere Claver del mestre Coll

Curts

Cantem la sardana a sant Pere Claver amb amor i harmonia;
cantem la sardana que el sant des del cel ben segur l'oirà.
I glòria per sempre a sant Pere Claver
i els carrers en què un dia es passejava,
els mateixos en què avui dia ens passem;
i la torre que amb amor ell es mirava,
la mateixa que nosaltres estimem;
i l'església, la parròquia, on resava,
és encara la mateixa que resem.
Estimem, estimem
els carrers tant com ell els estimava.
Veneren, venerem
el sant nostre que el tenim a dalt del cel.
Som a Verdú la nissaga d'un santj.

Llarg

Vós vau ser a Cartagena
el defensor dels negres:
al món avui li manca
homes grans com vós

homes que siguin tan grans com sou vós.
Un gran sant , batejant i lluitant i lluitant
fins a m...o...r...i...r. Oidà.

Verdú a vostre planter
us resa qui té fe;
vetlleu pel vostre poble tot sencer,
i honor us fa aquell home que no en té.
Vetlleu nostres collites;
també volem ser esclaus;
ballem fent la rodona tots germans
el dia de la festa a casa vostra.
I quan és el dia
de vostra festa
cantem i cantem i ballem.
La la la la.
Amunt els cors alegres
que el sant ens ha escoltat;
tenim el goig de viure nostra fe,
i el goig de ser del poble de sant Pere Claver: Verdú.

**Cristina
Marimon**

Molt bon any 2013 !!

Quan escoltes el cos,
quan escoltes el cor,
quan permets endinsar-te
en el teu món interior...
Quan permets que la veu
de la teva intuïció
s'escampi amb dolçor
pels racons del teu cos...
També permets la vinguda

d'allò més preuat
i se't mostra un jardí
ple d'allò que has sembrat.
Se't mostra un jardí
ple de màgia i oportunitats.
Llença't a retrobar
el més preuat que hi ha en tu.
Llença't a descobrir
cada dia un món nou,

una espurna de llum
que neix del teu interior.
Així entendràs
que la màgia de ser
se'ns dóna a cada instant.
Que la vida és un miracle
i que sempre és Nadal.

**Flavià
Mateu
i Cluet**

La Miana i el Cassuset

Li deien "La propietària" al carrer de Robador,
Sant Ramon, carrer de les Tàpies, allí era el seu món.
Menuda i riallera amb terra i casa a Verdú,
coneguda a Barcelona, on mai la va estimar ningú.

Al Vallet i a cal Miano hi venia tot sovint,
amb posat de gran senyora, i ella no mirava prim
si algú de nit trucava, ella mai deia que no:
i discreta s'ho callava, sigui un jove o bé un senyor.

L'amor darrer va ser el primer
d'un noi "curtet" quan li deia:
- no he vist cap dona, tu la primera-

amb un silenci tímid, com era.

Rossita de cal Miano, l'amor sincer del Cassús
va fer-te dona feliç -al teu carrer de Jesús.
Rossita , a cal Miano mai vas fer-hi un bordell,
companyes mai vas portar-hi guardant respecte al vell
casell.
Quan reies per dins ploraves i el teu amor per Verdú
es veia quan demanaves morir al carrer de Jesús.
Rossita de cal Miano es va quedar el Vallet trist
el dia que te n'anaves, i ja mai més alegre no l'hem vist.

Lletra adaptada a la sardana La pepa maca de Torres j /Cecilia

Montserrat
Aloy i Roca

Qualitat de vida. “Ser humà, i les seves variants”,

Perquè estimar, si no és per perdurar en el temps?

A LA FINESTRA, de Carl Sandburg

Doneu-me fam,
o déus que, asseguts, doneu
les ordres al món.
Doneu-me fam, dolor i desig,
barreu-me el pas amb vergonya i fracàs
a les portes daurades de la fama,
doneu-me la vostra fam més dolorosa i lamentable!

Però deixeu-me una mica d'amor,
una veu amb què parlar quan el dia fineix,
una mà que m'acaroni en la cambra fosca
i trenqui la llarga solitud.

En el vespre de les ombres diàries
que desdibuixen el sol a la posta,
una estrella petita es perd i va cap a l'oest
des de les platges canviants de l'ombra.
Deixeu-me anar a la finestra,
i des d'allà mirar les ombres del capvespre
i esperar i saber l'arribada
d'un poc d'amor.

Traducció de Montserrat Aloy i Roca

Mai és tard per a dir la veritat.

CARTA A L'ORIENT

Benvolguts Reis de l'Orient:
Sàpiguen que, a casa meva, la seva corona
la llueixen els homes que sense fressa
fan feina i posen calma a les hores i a les mans
de la dona que, en bata, els adreça aquesta carta.
Els meus reis, que són dos, però en valen tres,
no han dut mai mirra a les butxaques, ni or als canells,
però en boca de plata les paraules que hi neixen fan fruit.
I els camins, sense bou ni mula que els escalfin, duen
a escoles i cases i sots sense massa metàfora ni atonies,
perquè ells, que saben què és l'esforç i l'ansia, creuen
en MI, la 3a nota del pentagrama, el possessiu de l'úter

que ens agermana i ens dóna caliu. El JO més íntim.

I en aquesta nit que serà freda, fosca i gebradora,
veurem quins súbdits es pleguen a les ànimes dèbils,
i en sacs de platí guarden les desferres de la mentida.
No els jutjarem pas... Ahir ens fèiem costat des del foc
més noble i antic, mentre guaitàvem altres vides a la llàntia
màgica de la distància i la tècnica, i ens hi emmirallàvem.
Altres, tant o més fràgils que la paraula que ens dreça,
s'emocionaran amb el rostre bru del sutge i el brocat,
i es faran promeses de vida i d'esperit sense fons,
perquè potser ja només els queda el racó dels 400
amb què alimentar els ocells que volen volar sols del niu...

Sigueu benèvolos. Deixeu rastres d'humanitat en caixers,
escalf fòssil refinat en dipòsits ran de carrer, peixeu el neulit
i abrandeu-vos amb el garrí i el malànima que dels glans
en fa esclaus de la producció i de la inconsciència i el greix...
Doneu-nos un cor de nen amb què encetar aquest any dissortat,
mateu l'avorriment de la cel-lofana i el desencís del fart de tot,
i aixequen-nos un pam de la nostra bruta, inhòspita realitat,
així com nosaltres posem el mitjó amb el pa ressec i l'aigua
per a fer realitat, un altre any, els somnis dels 3 reis savis d'orient

“Cualquiera puede errar, pero sólo el necio persevera en su falta” (Cicerón, Filípicas)

Eduard
Ribera

Tal vegada narcolèpsia

Tot i que no és massa gran, l'habitació és agradable i té totes les comoditats que cal esperar. Està cansat del viatge i calcula que encara té temps per esgarrapar una becaina. S'adorm.

Mentre surt de la dutxa, algú truca a la porta. S'eixuga tan de pressa com és capaç i es posa un barnús blanc que troba plegat en una empostada de pladur, al costat de la pica, gentil·lesa de la cadena hotelera. En obrir, descobreix amb estupefacció el cos d'una noia estès sobre la moqueta del passadís. En un primer moment es queda paralitzat, sense saber què fer. Li busca el pols al coll però no l'hi sap trobar. Se sent poca-traça. Demana auxili amb un fil de veu escarransit. Res a veure amb la serenitat i la resolució que demostra quan l'entrevisten davant de les càmeres: és un escriptor d'èxit.

L'incomoda aquesta situació absolutament imprevista en la seva agenda del dia. És molt meticulós en la seva faceta professional. Mira de teixir trames que pugui controlar en tots els seus detalls, des del principi fins al final. No li agraden les sorpreses ni els personatges indomables que van a la seva. De fet, de tant en tant algun crític li retreu precisament el caràcter massa previsible de les seves novel·les. Així i tot, té un dels millors registres de venda de l'editorial.

Visiblement nerviós, resol trucar a la recepció de l'hotel per explicar el que li acaba de passar, però s'adona que de la bossa oberta de la noia en sobresurt un exemplar del seu darrer llibre. Un instint d'alarma li neix a la boca de l'estómac i l'esgarripança li puja directa al cervell. Li sembla que això el relaciona amb ella, ni que sigui tangencialment. De sobte, es veu donant explicacions a la policia i formant part d'una hipotètica llista de sospitosos. Fins i tot és capaç de compondre mentalment els titulars de premsa que l'impliquen amb el cas... Li fa angúnia pensar en el seguit de raons que haurà d'esgrimir.

Se sent confós i intenta fer-se un mapa mental de la situació a fi d'asserenar-se. La noia –certament atractiva– li és del tot desconeguda. A causa de la seva ineptitud en matèria de primers auxilis, no pot assegurar que sigui morta i això l'empeny, d'una banda, a demanar ajuda perquè algú avisi un metge amb una certa urgència. Per un altre costat, vol trobar un desllorigador plausible per a la trama en la qual es veu indefectiblement involucrat i això l'impedeix de moure ni tan sols un dit. Dues forces contradictòries que el paralitzen però que, a la vegada, li estimulen el còrtex cerebral.

Sense proposar-s'ho, i endut per la mecànica implacable dels seus engranatges fabuladors, comença a construir una història al voltant del personatge que acaba d'aterrar –i mai millor dit– a la seva vida. Fantasieja amb la possibilitat que en realitat sigui una meuca. Una prostituta de luxe. Sí. Juraria que aquest és l'ofici que més li escau. Una noia tanmateix culta, amb moltes estones vagaroses durant les quals es lliura a la lectura amb delit i amb passió veritable: sens dubte, la lectora perfecta. Imagina que avui ha arribat a l'hotel acompanyada d'un asiàtic luxuriós que es troba en missió comercial a la ciutat i que, abans de tancar-se en una habitació a l'altre extrem del passadís, l'ha reconegut quan ell tot just apuntava la clau al pany de la seva. Casualment, la noia duia un exemplar de la seva nova novel·la a la bossa i no ha volgut deixar escapar l'oportunitat d'aconseguir una dedicatòria; així que, en acabar el servei amb l'asiàtic, ha anat a trucar a la seva porta però, inesperadament, s'ha desplomat al mig del passadís a causa del que sembla ser una narcolèpsia pendent de diagnòstic.

L'escriptor somriu, ara ja més tranquil. Creu que és una història plausible. Un pèl rebuscada, sí, però plausible. S'agafa a aquesta possibilitat narrativa com qui s'abraça a una fusta després d'un naufragi. No. No pot estar morta. No li pot complicar el dia de sant Jordi d'aquesta manera. Se sent satisfet amb l'exercici de contextualització que ha improvisat amb el seu personatge i amb la versemblança que adquireix el conjunt del relat. Li torna a buscar la caròtide sense èxit. Ara, però, vol creure que la noia respira molt dèbilment.

Entra a buscar un bolígraf. Agafa l'exemplar del llibre de la bossa. «Tal vegada narcolèpsia», escriu a la primera pàgina blanca, i a continuació hi estampa la seva rúbrica facultativa amb satisfacció. Consulta el rellotge: fa tard. L'estan esperant en una llibreria de la ciutat per a una sessió de signatures. Se la mira per darrer cop: és realment atractiva. Retorna a l'habitació, es treu el barnús i es vesteix àgilment. Surt al passadís mirant de no trepitjar el cos mentre es posa l'americana. Quan demana l'ascensor se li acudeix que aquesta història, degudament reelaborada, podria encapçalar el seu proper volum de narracions. Es proposa parlar-ne amb el seu editor. Mentre baixa cap al vestíbul de l'hotel, aprofita per anar-se la corbata davant del mirall.

(Conte publicat a l'opuscle Escata de drac, commemoratiu de Sant Jordi 2012 i editat per La Paeria de Lleida)

**Flavià
Mateu
i Cluet**

Un adéu a la pàtria

Catalunya tan formosa tota sola un jorn plorava
perquè trista contemplava com morien els seus fills;
com en lluita fraticida i vessant sang catalana
no sentien la sardana ni el perfum dels romanills.

Oblidant-se de llur pàtria i lluitant pel pla i la serra
destrossaven gaia terra per assumptes estrangers:
i que ella és pàtria nostra, tots parlem la llengua seva
s'oblidaven en la febre lluitant sols pels forasters.

Ja les tropes victorioses amb ressò de gran victòria
van teixint la nostra història fent-ne un dia victoriós:
des de l'Ebre fins a França Catalunya és conquerida
catalans l'han destrossada i és per ells un jorn gloriós.

Els vençuts deixen la lluita amb sa causa ja perduda
però son cor mai més es muda perquè és cor de català
i se'n van cap a la França tot sentint com ufanosos
i entonant cants victoriosos els humilia el seu germà.

Dalt del cim de les muntanyes pel damunt del món en lluita
sols pinyol tenen de fruita aquells homes ja vençuts.
Ja la França n'és propera, per entrar ja poc els falta
Pirineu la serra alta els diu clar: sigueu forçuts

vostra causa s'és perduda, crideu: ¡Visca!, tots junts ara
(...y ahora muy bajito para que nadie nos oiga, diremos:
¡Viva la Republica!
Però els de parla catalana sols duen la pàtria al cor
la que els guarda l'esperança i ara ploreu d'enyorança
per sa terra bell tresor.

Sota el cim de les muntanyes envellida i tota sola
catalans no la consola: ja no es parla català,
i com ells n'està vençuda, perquè n'era massa bella
l'ha traït fins una estrella que tant temps l'il·luminà.

Des de dalt de la carena i a l'indret de terra estranya
on és feble la muntanya, tot es veu curull de llum
però en la nit fosca i poruga França els mira poc amiga:
poc l'importa si amb fadiga han deixat la pàtria en fum.

On la serra n'és altiva com els qui fan vida en ella
sense llum ni cap estrella, fosca veuen una vall:
una terra com ells aspra que plorosa i destrossada
l'han deixat abandonada i han deixat el seu treball.

Però els vençuts la veuen ara i ara senten sa carícia
nostra pàtria n'és delícia i l'amor els omple el pit

I unes veus llencen pels aires el cant Dolça Catalunya
seguint quan de tu s'allunya dins d'aquella fosca nit
i el cant gran de mossèn Cinto tan etern com la mun-
tanya
ferm sortia de sa entranya en aquell suprem instant:

Escolteu-lo plans i serres i guardeu-lo cel i aire
i aixequen-lo ben enlaire, que és el cant de l'emigrant
i emigrant serà sa vida i viuran lluny de sa terra
per sa causa que els desterra lluny vosaltres terra enllà.

El temps calma sa ferida; van passant els jorns i mesos
per la França tots estesos cap la Pàtria oblidarà
i d'aquella nit d'angoixa només resta recordança
oblidar-la cap retroba per les terres del francès.

Fins que un jorn parlant d'Espanya, de sa terra sempre
aimada
amb veu emocionada deia així en castellà:
Catalán también lloraba yo en la noche del despido
a vuestro canto iba unido no siendo catalán.

Catalans: si un jorn la pàtria pel que sigui la deixeu
al cor vostre sentireu la cançó de l'Emigrant
Deixeu-la florir als llavis, deixeu-ne plorar els ulls
que tenim la sang dels avis i no cap sa glòria als fulls.

Nota

*D'un relat del meu pare, tot just arribat de l'exili, als meus
disset anys vaig escriure aquesta poesia que vaig guardar
en secret duran 58 anys fins que al 2006 la vaig presentar
als jocs florals de les Corts*

www.copiesmaite.com **Còpies Maite**

La teva copisteria, ara també on-line

C/ Santa Maria, 1 · 25300 Tàrraga · Tel. 973 31 29 81 · Fax: 973 50 14 24

Redacció

Actualitat

Aquestes últimes setmanes s'ha parlat molt de la llei Wert, aquesta llei proposa fer un altre canvi en l'ensenyament, un altre. A nivell estatal de seguida totes les diferents forces polítiques han criticat la llei, i més a Catalunya.

Aquesta llei pretén que el model d'immersió lingüística que s'ha realitzat a Catalunya canviï i desaparegui. Com pot afectar a l'ensenyament? Com pot afectar a la convivència de no ja les dues llengües més parlades a Catalunya sinó que a les desenes d'idiomes que actualment conviuen al nostre país. No saltres pensem que no hi ha cap problema d'enfrontament lingüístic, però, per què es promou aquesta nova llei? Quin sentit té?

Aquests dubtes els hem traslladat als nostres convilatans i a mestres de la nostra escola.

- 1.- *Què en penseu del fet que el català no sigui matèria troncal en el projecte de llei d'educació del ministre Wert?*
- 2.- *Creieu que el model d'escola catalana ha estat model d'integració i cohesió social en els últims 20 anys?*
- 3.- *Com hem de respondre a aquest tipus d'ingerències?*

Joan Tous

1.- És tan absurd que no crec que es faci mai realitat. Si ho intenten tindran a tothom en contra.

2.- Si es va superar amb èxit l'arribada massiva de castellano-parlants els anys 60 i 70, no hi ha dubte que tot el

que s'ha fet en aquest aspecte ha estat tot un èxit. Per tant amb els nous immigrants de parles diferents no tindrem cap dificultat de seguir la política d'integració lingüística.

3.- Hem de respondre amb una contundent elegància. Sabem que fem les coses bé, evitar provocar al provocador, i com a últim recurs, ja es farà si convé oposició més contundent.

Olga Niubó.

Directora de l'escola Jardí de Verdú

1.- Molt malament, perquè els nens han de sortir parlant tres llengües, però sobretot el català, és la pròpia de Catalunya.

2.- Si, tot i que sempre es poden millorar alguns aspectes. La prova és que des de l'escola els nens s'integren i s'acullen tots igual. Fins i tot s'han fet aules d'acollida per tal que la integració sigui més bona.

3.- Fins que no sigui en ferm ho hem d'ignorar. Si es fa realitat ens hem d'unir i protestar, s'ha d'estudiar la manera, però sobretot sense perjudicar els alumnes.

Anna Pallàs

Professora de l'escola Jardí de Verdú

1.- És un gran pas enrere en tot el que s'havia aconseguit fins ara.

2.- Totalment sí. Fins i tot tenim alumnat que a l'escola parlen perfectament el català amb els mestres i els amics, i a casa parlen amb el seu idioma d'origen.

3.- Les associacions han d'estar més unides que mai a reivindicar la llengua en cada activitat que es faci. Les vagues poden ser perjudicials per als alumnes.

Joan
Fornsubirà

I després de la independència què?

I després de la independència què? Vet aquí la pregunta important. És a dir, molt bé, ja som independents (suposant que tot surti bé, que ja és suposar), això canviarà alguna cosa del nostre ancestral desequilibri moral, ecològic i econòmic? Podrem arribar a construir un país sostenible èticament, econòmicament i ecològicament?

Hi ha qui diu que si no és així ja no val la pena, que si hem de construir una "petita Espanya" en català i per als catalans no val la pena, que si les coses no han de ser diferents a banda de poder parlar la nostra llengua sense embuts, no val la pena. I jo també ho penso així.

Per què, què ens defineix com a poble? Com és la nostra societat? Com és Catalunya, i els catalans, com som? No hi ha dubte que podem tenir coses ben positives, fins i tot millors que en altres indrets, però ens continua fallant la base de tot plegat: som una de les societats més corruptes del sud d'Europa i una en les que hi ha més diferències entre els rics i els pobres de tot el continent.

Efectivament, els nivells de corrupció política arriben a nivells insospitats i cada vegada van augmentant. Som la tercera autonomia espanyola on hi ha més casos de corrupció política i empresarial, bàsicament en trames de CIU, però també del PSC, a nivells governamentals i municipals, finançaments irregulars de partits o embutxacades directes de cabals públics. Hi ha de tot i força i cada dia surten nous casos o ens enfrontem a condemnes judicials, noves investigacions i imputacions i manca de dimissions. Crec jo que els casos més rellevants els tenim tots a la ment.

Ens trobem també en els mateixos nivells d'abusos i de privilegis de la classe política que els de l'Estat. Els parlamentaris catalans, les lleis catalanes, les normatives o la falta de normatives per exemple de participació popular en les decisions polítiques, no es diferencien. Ni tan sols tenim una llei electoral pròpia després de tants anys d'autonomia.

A nivells econòmics estem més o menys igual. La càrrega de la crisi recau sobre els més humils o sobre les classes mitjanes. Les retallades en serveis socials i en els sous dels funcionaris van a engreixar els bancs i els seus forats, tant a Catalunya com a Espanya. Els desnonaments dels bancs catalans són igual de greus que els d'altres llocs i els nivells de pobresa i de fam augmenten sense parar i ja són dels més alts d'Europa. L'augment de l'atur no s'atura a Catalunya, cada dia han de tancar empreses i no hem escoltat ni una veu del poder català que es desmarqui d'això, ni un moviment de protesta, de desobediència dels mercats, ni un intent de rectificar, encara que fos simbòlic. Això sí, al govern espanyol se li atribueix tots els mals, cosa que ja m'està bé, perquè en són en part responsables, però no n'hi ha d'haver prou, ni molt menys.

Resumint, independents o no (millor que sí perquè segurament hi haurà més oportunitats), el que veritablement importa és la vida de la gent, el seu benestar, el seu progrés, que puguin guanyar-se la vida i que els joves puguin emancipar-se de casa sense haver d'emigrar. I que la nostra sanitat, educació i serveis socials valguin la pena i ens col·loquin a l'avantguarda d'Europa.

I molt em temo que això no està prou garantit amb la sola independència, si les classes dirigents continuen comportant-se de manera egoista, no hi hagi una veritable regeneració democràtica i els valors morals i ètics siguin els que guïen el futur del nostre poble, com, per exemple, sembla que està passant a Islàndia. Una Catalunya convencional, seguidista dels poders financers, sense cap espurna d'innovació ni veu pròpia en el concert internacional, sense cap originalitat que ens pugui diferenciar, no m'ofereix gaires esperances.

Laura
Zubiaur

L'ARTicle de cal Talaveró

Ja hem menjat el raïm per donar la benvinguda al 2013 i ses Majestats els Reis d'Orient han deixat els regals a petits i grans. Senyal que les festes de Nadal han finalitzat.

Des de Cal Talaveró, un any més, volem felicitar a tots els que han treballat per organitzar i realitzar els esdeveniments nadalencs que s'han celebrat a Verdú, ajudant a mantenir les tradicions, la il·lusió i la màgia d'aquestes festes.

Felicitem també **Xercavins** i les persones que han fet possible el llibre *Verdú, la nostra terra. Historia gràfica 1887-2012* un recull fotogràfic sobre la nostra vila, obra que hem d'anar degustant detingudament sense presses per descobrir tot el seu potencial.

Aquestes festes de Nadal heu pogut visitar l'exposició

"ROMÀ VALLÉS SEGLE XXI". Romà Vallés és un dels grans representants de la pintura abstracta del nostre país. Va formar part del moviment "Informalista" català iniciat als anys 50 del qual formaven part els pintors més destacats de l'època com Tàpies, Cuixart, Guinovart, per posar tres exemples. Eren joves que buscaven pintar la "no forma" d'aquí el nom d'Informalisme. Experimentaven amb la pintura per la pintura, amb les textures, amb els materials en si mateixos... l'obra de Romà Vallés ràpidament va centrarse en experimentar sobre les possibilitats de la matèria, la gestualitat de la pinzellada i la indagació en la utilització de l'espai compositiu de l'obra.

Avui, amb 88 anys, continua creant des de la inquietud i el compromís amb l'època en

què viu, fidel en les conviccions i lliure en la creació.

A Verdú ens va presentar els últims collages. Uns inspirats en records a personatges, pintures o llocs que admira i d'altres socials que denuncien fets i situacions de l'actualitat.

Del 2 de març al 20 d'abril de 2013 **JOSÉ G. RAMOS** ens presentarà l'última obra realitzada. Dedicada als quatre elements de la natura: terra, aigua, foc i aire, serà la primera vegada que s'exposen totes juntes. Ramos és un dels artistes amb els quals Cal Talaveró treballa assíduament, participant en exposicions col·lectives o individuals a la galeria de Verdú i en diferents propostes organitzades per ser exposades en altres espais. La seva obra és intensa, reflexiva i complexa. El gest és ràpid però la superposició infinita de pinzellades dóna contundència i pes a una realització creada des de la més profunda sinceritat. Autenticitat, dedicació i una gran necessitat de comunicar i compartir són les eines creatives de Ramos.

Us hi esperem!

Ramon
Cardona,
Àngels
Salcedo

Torna a funcionar la premsa ibèrica dels Estinçlells

A finals de novembre de 2012, l'equip de recerca del CEP dels Estinçlells va posar en funcionament la rèplica de premsa ibèrica trobada en una de les cases de la fortalesa dels Estinçlells. La concessió d'una ajuda de l'obra social de la Caixa per als anys 2012 i 2013 ha permès la construcció a escala real de dos dels recintes del jaciment ocupats per una instal·lació artesanal de premsat de vi i oli. Aprofitant la darre-
ra verema, amb una mica de retard i gràcies que el raïm s'ha conservat bé als ceps, s'han piat i premsat tres-cents quilograms de raïm de la varietat parellada.

Finalment s'ha pogut tornar a donar vida a la casa que el 2008 va aportar la darrera i més sorprenent troballa dels Estinçlells, una instal·lació de premsat del segle III aC que ha

esdevingut un referent en el món ibèric del sud d'Europa. És molt difícil trobar les restes "in situ" d'una instal·lació d'aquest tipus. Per aquest motiu es van engegar posteriorment una sèrie d'esforços per intentar reproduir el sistema amb què els ibers premsaven el vi i l'oli. Per poder fer això els arqueòlegs han dedicat gran part de les feines dels darrers tres anys a reconstruir tova a tova dues de les cases del poblat. Un cop han estat construïdes, s'ha reproduït al seu interior el complex de la premsa seguint les informacions recuperades a les exca-

vacions: una pedra monolítica que exercia de base de premsa, un canaló per conduir el líquid premsat, una cubeta d'emmagatzematge i restes de la biga de premsa carbonitzada. L'estudi analític fet en el seu moment va determinar que la premsa s'utilitzava tant per fer oli com per fer vi.

Abans de la premsada es van veremar a mà els raïms reservats per a l'experiment, es va fer la piada a l'aire lliure, en una piadora de fusta, i es va posar el most i la barrusca en dues grans tenalles de fang perquè fes allí la bullida i maceració durant dues setmanes. Al cap de les dues setmanes es va fer la premsada damunt la base de premsa ibèrica. Es van utilitzar cofins d'espart provinents del Marroc i una biga de roure, tal com va indicar l'analítica que era la biga original. El resultat de la premsada es va tornar a dipositar en una de les tenalles. L'actual experiment no pretenia tant fer vi com fer funcionar i entendre el funcionament d'un taller ibèric de premsat. Per això el vi s'ha retirat de la tenalla després d'un més per evitar que es malmetés. L'experiment realitzat ha permès entendre la facilitat amb que es podia muntar i desmuntar una premsa d'aquest tipus de manera que la casa podia tenir altres usos en època que no fos de verema.

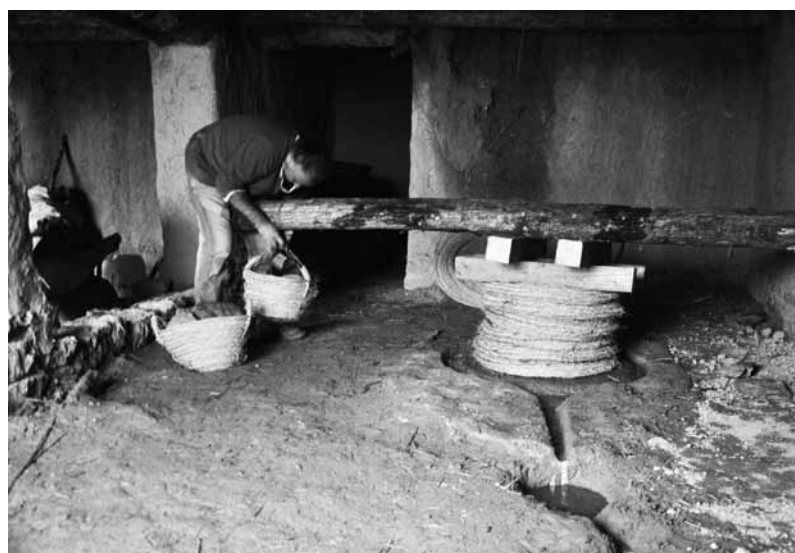

b

Premsa de biga grega (Skyphos del Museu de Boston, s. VI a.C). Intervenien dos personatges masculins despullats. L'un lliga amb uns cordes unes bosses de pedres a l'extrem de la biga. L'altre es penja a la part de la biga més propera als cofins per fer més pressió.

Premsa de biga dels Estinclells amb un dels arqueòlegs assegut a la biga per fer més pressió

Premsa dels Estinclells amb dos cistells d'espart plens de pedres a l'extrem per exercir més pressió

Elisa Ferrer Elies
Tècnica de Turisme del Consell Comarcal de l'Urgell

Avui parlem del... **Camí Ignasià a l'Urgell**

El Camí Ignasià provinent de Loiola, al País Basc, travessa la comarca de l'Urgell per les poblacions d'Anglesola, Vilagrassa, Verdú, Tàrrega i el Talladell, per continuar fins a Manresa. És un nou producte turístic que permet descobrir el territori natural, cultural i artístic, a peu o amb BTT, tot vivint i sentint el missatge de St. Ignasi de Loiola i la seva vida espiritual i personal.

El Camí Ignasià provinent de Loiola, al País Basc, travessa la comarca de l'Urgell per les poblacions d'Anglesola, Vilagrassa, Verdú, Tàrrega i el Talladell, per continuar fins a Manresa. (mapa). És un nou producte turístic que permet descobrir el territori natural, cultural i artístic, a peu o amb BTT, tot vivint i sentint el missatge de St. Ignasi de Loiola i la seva vida espiritual i personal.

Sant Ignasi era un cavaller que vivia a Loiola, al País Basc, i l'any 1522 va recórrer el trajecte des de la seva vila natal, fins a la Cova de Manresa. A Manresa s'hi va quedar 1 any on va fer un canvi radical de vida; es desprendé dels seus vestits nobiliaris i de l'espasa, associada a la violència i a la força, en una vetlla memorable davant la Mare de Déu Negra del Santuari.

Va ser un viatge de conversió espiritual per seguir Jesucrist i abandonar la vida tranquil·la i acomodada que tenia dins una

família de nobles benestants.

Sant Ignasi decidí anar contracorrent i va emprendre el camí cap a Jerusalem, seguint el Camí Ral, que el portaria a Barcelona. Des d'allà pensava embarcar-se per tal de prosseguir la seva peregrinació cap a Terra Santa.

Aquest Camí Ignasià és una iniciativa de la Companyia de Jesús, un petit grup de jesuïtes i laics que han decidit apostar per la recreació del trajecte que va realitzar St. Ignasi. El pelegrí trobarà durant el trajecte un seguit de fletxes de color taronja, així com senyals i indicacions que el guiaran fins arribar a la Cova Santa de Manresa. El recorregut és contrari al del Camí de St. Jaume.

El recorregut és contrari al del Camí de St. Jaume.

Al seu pas per la comarca de l'Urgell s'hi poden descobrir un seguit de recursos turístics, naturals i culturals molt interessants, de manera que el pelegrí pot gaudir de la pràctica de l'esport, tot descobrint magnífics castells, ermites, esglésies, camps de fruiters, oliveres, vinyes, camps de blat, pobles amb encant...Es tracta d'una altra manera de realitzar turisme combinant la descoberta de l'entorn i la d'un mateix, tot revivint el procés de canvi interior que va realitzar St. Ignasi.

L'URGELL

Anglesola

S'entra a la població pel carrer Joan Maragall, es continua fins a l'església de St. Pau Narbonenc, se segueix pel carrer Major i es va cap a Vilagrassa pel costat de la carretera.

Vilagrassa

Cal prendre el carrer Anglesola, la plaça Major, el carrer de Tàrrega i cal agafar el camí de Verdú per arribar a la vila natal del jesuïta St. Pere Claver.

Verdú

A l'entrada del poble hi ha l'ermita de Sant Miquel. Cal continuar fins al carrer de St. Pere Claver on hi ha la seva casa-santuari. (foto casa-santuari)

Sant Pere Claver va néixer a Verdú l'any 1580 i l'any 1602 ingressà a la Companyia de Jesús. Fou missioner a Colòmbia dedicat als esclaus negres. És el patró de la República de Colòmbia. La seva casa-santuari es pot visitar, prèvia concertació a l'Oficina municipal de turisme de Verdú, tel. 973 347 216. A Verdú s'hi està habilitant un alberg per als pelegrins que facin el Camí Ignasià.

Tàrrega

S'arriba a Tàrrega per la caserna de la Guàrdia Civil. S'arriba a la plaça St. Antoni, carrer Major, plaça Major on es troba l'església de Sta. Maria de l'Alba, patrona de la ciutat. Pel carrer Agoders s'arriba a l'avinguda de la Generalitat per continuar cap al Talladell.

El Talladell

El pelegrí arriba al Talladell i passa pel costat de l'ermita cistercenca del Pedregal. Ha de travessar el poble i després continuar pel camí ral fins a Cervera, per seguir el trajecte fins a Manresa.

CREDENCIAL

Les credencials se segellen en qualsevol institució (ajuntament, parròquia ...) o local (botiga, restaurant, bar ...) de la població per la qual es passa. Per certificar el pelegrinatge es requereix almenys un segell per dia caminat.

Les credencials s'han de recollir en institucions vinculades al Camí Ignasià (parròquies, centres socials i culturals, escoles i universitats ...) que podran anar variant segons necessitats. Actualment els llocs de recollida a **Catalunya són** Parròquia de Sant Ignasi, Lleida. Plaça d'Espanya, 4. Tel: 973 271 099. Horari: de 17 a 19h. Cúria dels Jesuïtes, Barcelona. Carrer Llúria 13. Tel: 93 3012350. Horari: de 9 a 21h (dissabte i diumenge tancat).

Es recomana **recollir les credencials amb certa antelació** a l'inici de la pelegrinació, atès que alguns dels centres de recollida tanquen a l'agost. Les credencials tenen un preu de 0,5 €.

CERTIFICAT

La **Ignaciana** és un document que es pot obtenir a l'Oficina del Pelegrí del Santuari de Manresa o de Lloiola. S'atorga als pelegrins que hagin fet el Camí Ignasià a peu (100 km) o amb bicicleta (200 km). El preu del certificat és de 0,5 €.

Certificat de pelegrí ignasià. Aquest document s'atorga a tots els pelegrins que visitin el Camí Ignasià, en alguna de les seves etapes i llocs ignasians. Per a l'obtenció d'aquest certificat també és necessària la presentació de la credencial amb almenys 5 segells de localitats o llocs del Camí Ignasià visitats. El preu del certificat és de 0,5 €.

PUNTS DE SEGELLATGE

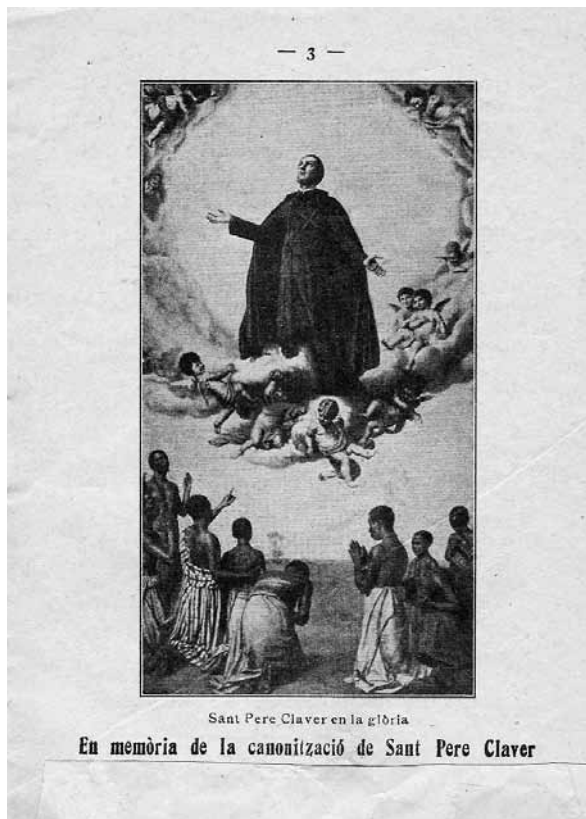
El Consell Comarcal de l'Urgell disposa d'un tampó per segellar la credencial dels pelegrins que s'allotgin o que passin per la ciutat de Tàrrega.

MÉS INFORMACIÓ: web del Camí Ignasià, www.caminoignaciano.org

Manuel Pont

De fa algun temps...

El dia 15 de gener de 1888, el Papa Lleó XIII proclamava sant el fill de Verdú i català universal, el jesuïta Pere Claver i Corberó.

“ UN CATALÀ PER ALS ALTRES ”, així l’anomena el nostre recordat bisbe Miquel (epd), reconegut i avançat mundialment en els drets humans, en contra de l’esclavatge i a favor de la llibertat dels homes.

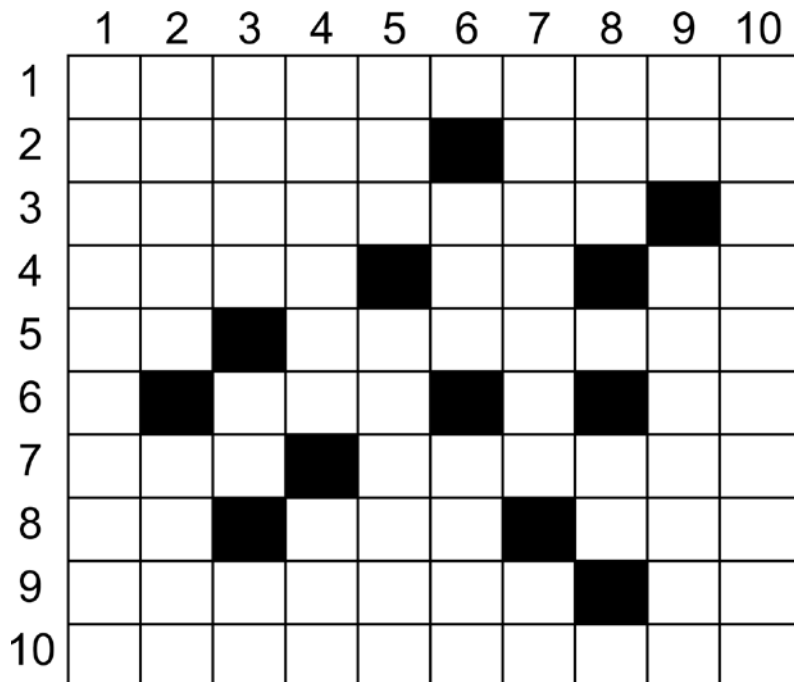
D’això en fa 125 anys.

Foto de la revista del Soladici de St. Pere Claver de Barcelona, gener de l’any 1930.

ENTRETENIMENTS

Beatriu Foguet i Vidal

Encreuat

HORIZONTALS

1.- Complicació, problema. 2.- Publica. Rata dormidora grisa. 3.- La catalana només pot jugar de tant en tant, per ara. Liti. 4.- Digerir. Antigament, nota musical. Sud-est. 5.- Terminació d’alcohol. Tenir accés a un lloc. 6.- Bé. Aturador. Radi. Nota musical. 7.- Població pirinenca. Lliguen amb llaços. 8.- Símbol de l’americ. Quan els francesos contesten al telèfon. Així acaben molts gentilicis. 9.- Pedra preciosa. Gairebé al cim. 10.- Altivesa, supèrbia.

VERTICALS

1.- Solitària, deserta, deshabitada. 2.- Utopia, somni. Príncep islàmic. 3.- Faci l’aranya la seva teranyina. Consonants d’una fase. Símbol de l’argó. 4.- Repetir. Propietari. 5.- Carles Alemany i Cortés. A l’inrevés, de Galícia. 6.- Vocal feble. El de seda menja fulles de morera. Teixit fort de cotó amb el qual es fan velles, tendes de campanya,... 7.- Bessonada de llits. Telenotícies. 8.- Es fa cagar per Nadal. Cinc-cents. Gairebé sóc al cel. Cent. 9.- A l’inrevés, déu egipci. Mutisme, quietud. 10.- Assentiment, transigència.

El Castell

*Ramon
Boleda
Cases*

CLÍNICA DENTAL

Dr. Juan Elías Pérez Vargas
Odontòleg col. 2255

*Promocions, Descomptes,
Pagament en 12 mesos
sense interessos*

TÀRREGA

GUISSONA

RX TELERADIOGRAFIA • IMPLANTS EN 12h. • ESTÈTICA DENTAL

www.clinicadentaltarregaguissona.com i també al facebook

Av. Onze de Setembre, 35 Tel. 973 551 114
25210 **GUISSONA**

C/ La Plama, 1, 1r 2n Tel. 973 313 294
25300 **TÀRREGA**